

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Lucie Hørlyk.
Titel Title:	<u>Sommer : Fortællinger</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : Schønberg, [1910]
Fysiske størrelse Physical extent:	135 s.

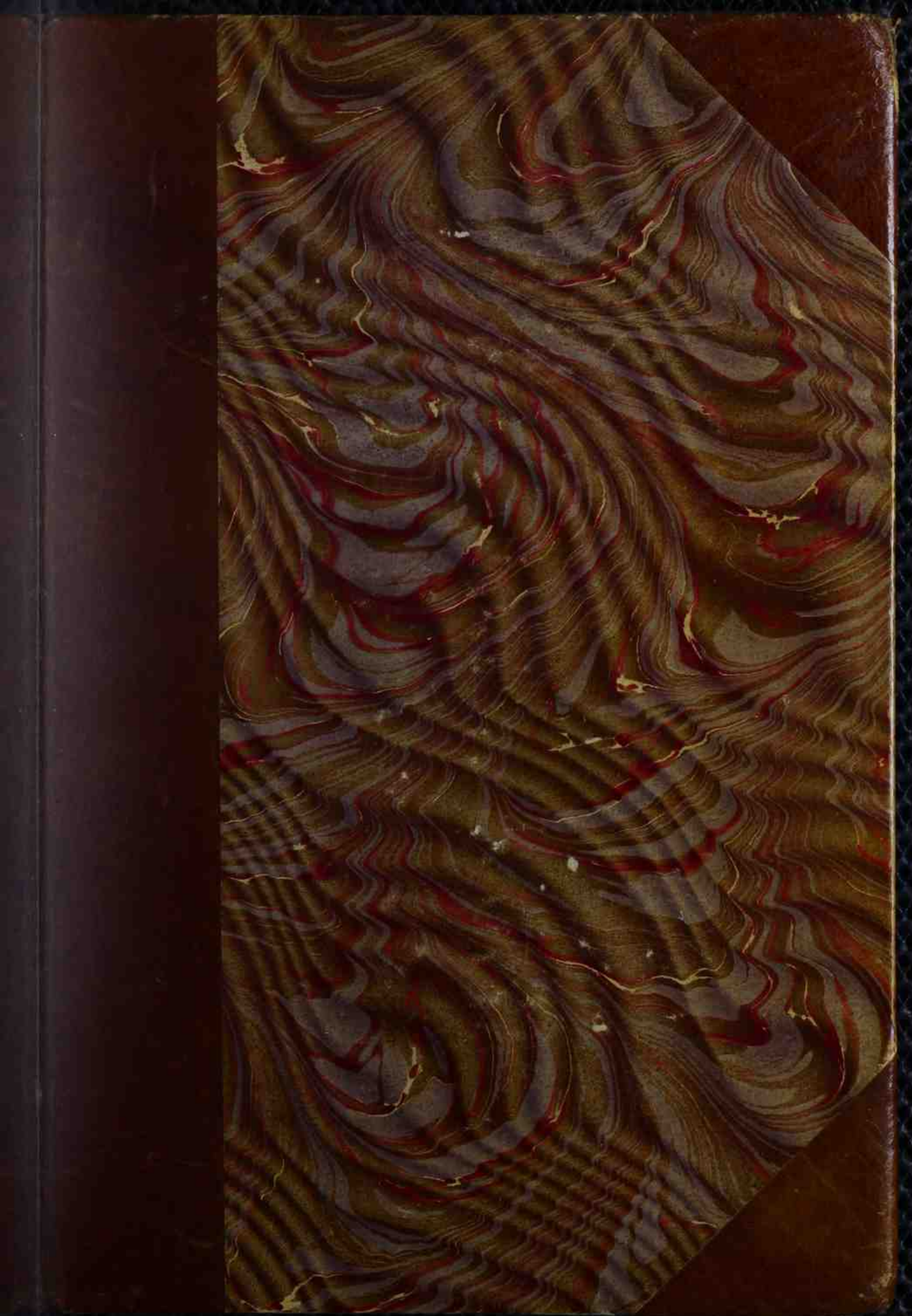
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

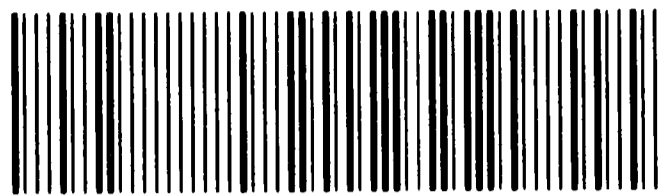

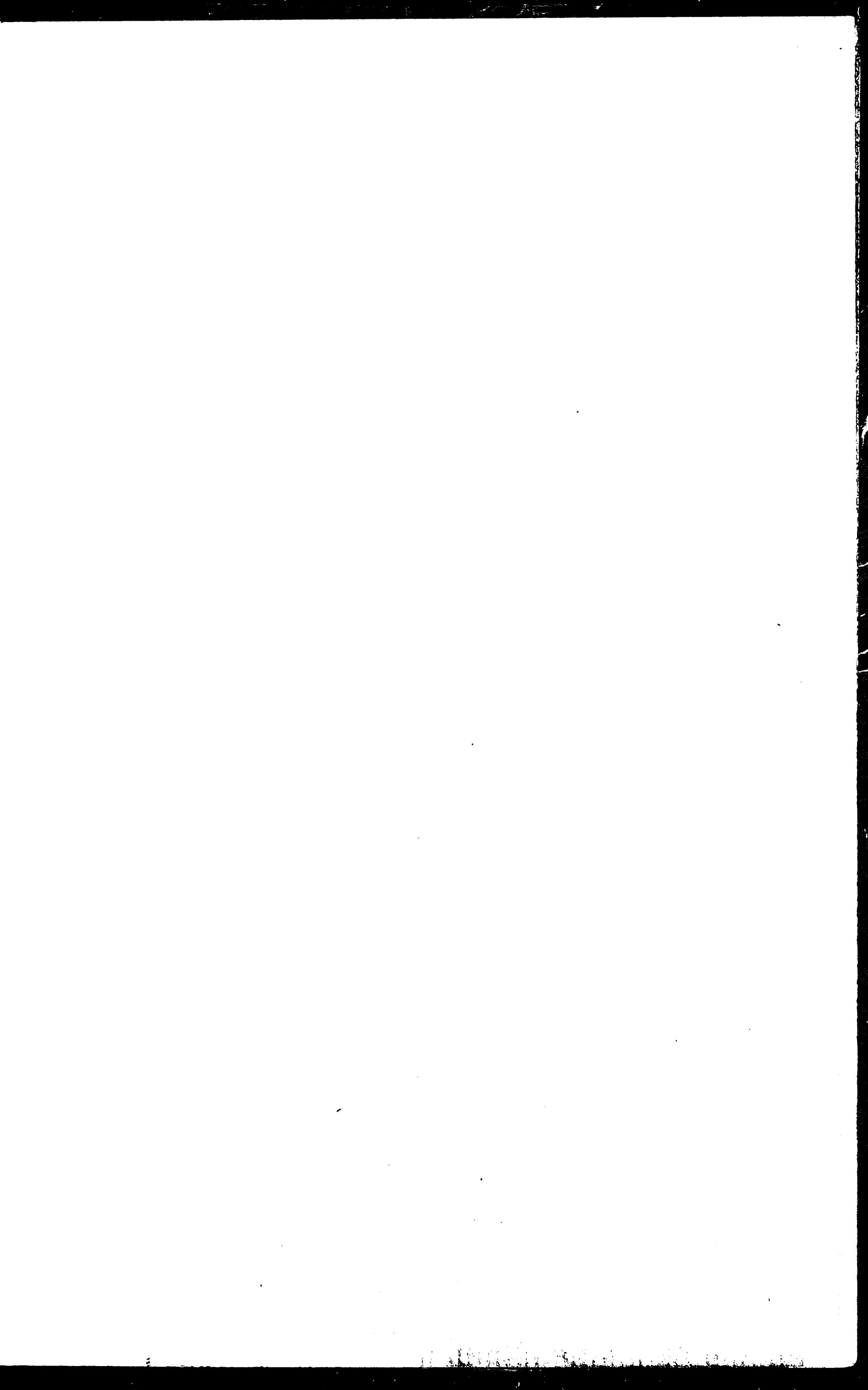
57-173.

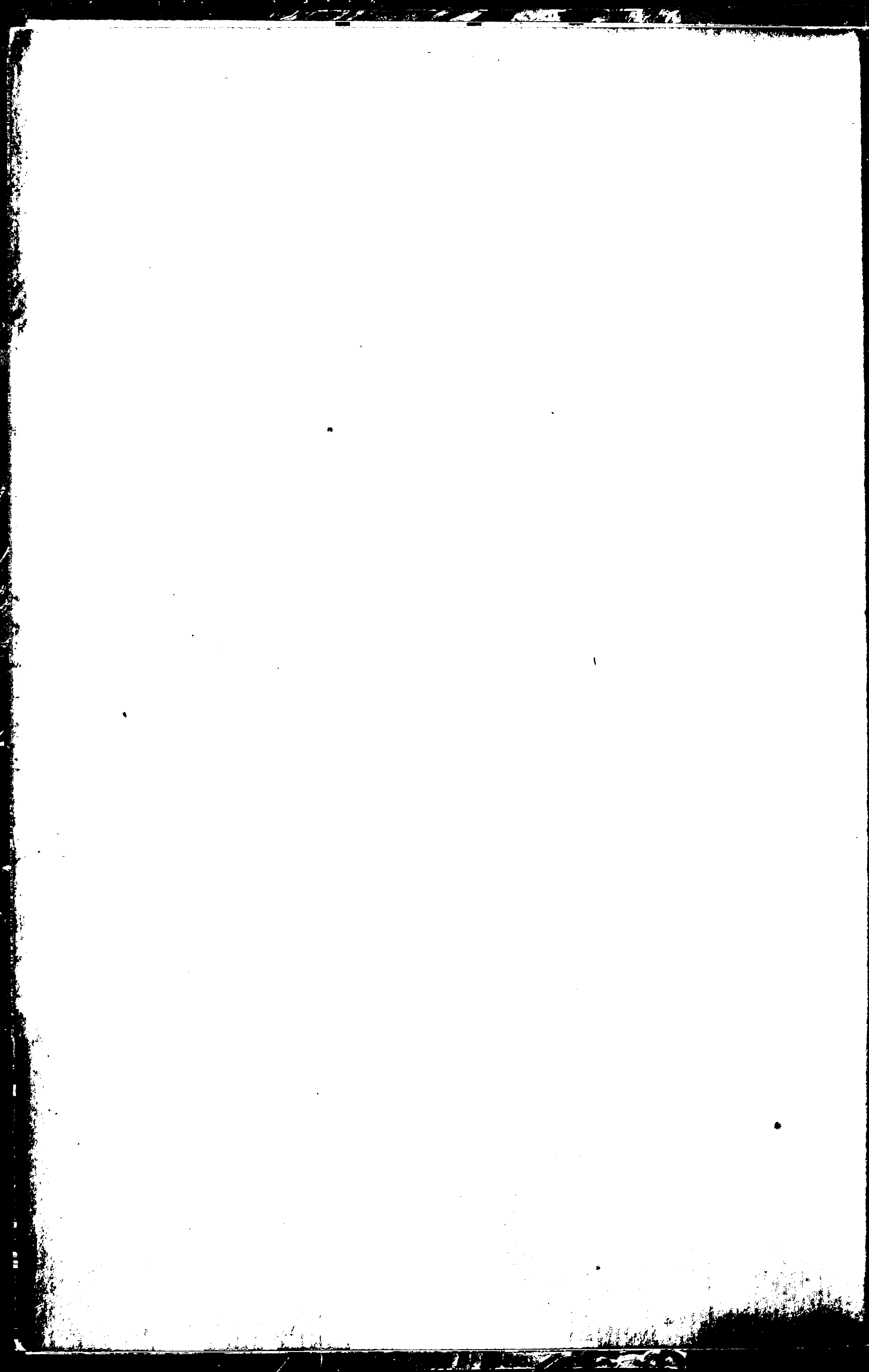
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023573742

LUCIE HØRLYK

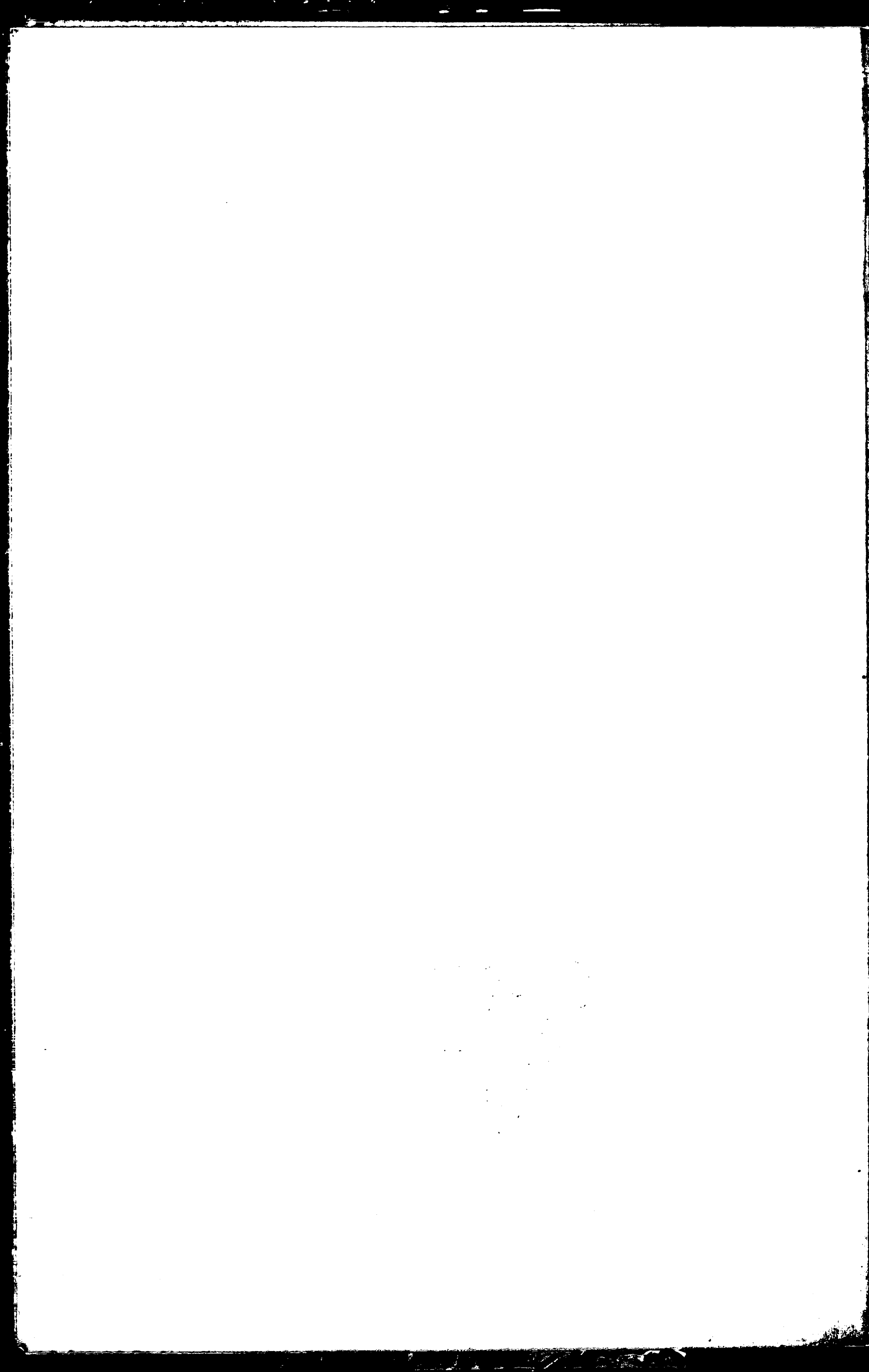
SOMMER

Ap. 1878.

DET SCHØNBERGSKE FORLAG — KØBENHAVN

FOR NORGE: J. W. CAPPELEN — KRISTIANIA

LUCIE HØRLYK
SOMMER

DET SCHØNBERGSKE FORLAG

AF SAMME FORFATTER UDKOM

„UNDER TROPESOL“ — FRA DANSK VESTINDIEN

MED OMSLAGSTEGNING AF AUGUSTA THEILL
TO FORTÆLLINGER:

NANNA JUDITH

LIVET „DERUDE“

1907. 3.00, indb. 4.75

„FRA GENERALGUVERNØRENS DAGE“

FORTÆLLING FRA DANSK VESTINDIEN
MED OMSLAGSTEGNING AF R. BROSTRØM

1908. 3.50, indb. 5.25

„DEN GAMLE PLANTAGE“

FORTÆLLING FRA DANSK VESTINDIEN
MED OMSLAGSTEGNING AF GERH. HEILMANN

1909. 4.00, indb. 5.75

LUCIE HØRLYK

SOMMER

FORTÆLLINGER

DET SCHØNBERGSKE FORLAG

ERNST BIERBERG & MICHAEL H. JENSEN

KØBENHAVN

1ste Tusind

MCMX
J. COHENS BOGTRYKKERIER
(GEORG A. BACH)

SOMMER

Det var det 3die par kvindeøjne, der den dag havde set ind i Max Heins ansigt med et glad „Skagen“ og „paa Gensyn“.

Han syntes, det var, som der blev hængt smaa forpligtelses-pundlodder paa ham, som om forventninger halede i ham, blødt men bestemt; og han vilde af vane — det vidste han — af slaphed, af forfængelighed, og fordi han var et godt menneske, opfylde forpligtelserne og svare til forventningerne.

Men han blev træt, naar han tænkte paa det.

Han var ved at blive gammel, det var sagen, skønt . . . Jo, det var nok det! Det begyndte at anstrænge ham at skulle være paa højde med sig selv, at skulle være Max Hein fra ifjor og iforfjor. „Og kan du huske sommeren 1903?“ Eller bebrejdende: „Har De da glemt?“ Eller slet ingen ord, men bare et blik, sorgtungt, resigneret og en lille smule spørgende.

Max Hein gjorde en bevægelse med haanden, som om han jagede myg bort, og gik hurtig hjem til sin hyggelige ungkarlebolig.

Næste dag listede han gennem hovedbanens garderobe ud paa perronen, saa sig om, som frygtede

han detektiver, steg ind i en tom røgkupé og installerede sig mellem puder og aviser med en underlig halvtilfreds følelse af at være en helt, der flygter.

I Korsør gik han ombord i en lille dukkedamper, — den mindede ham om et af hans askebægere, — og ved 4-tiden landede han paa en af vore smaa rosenprydede æbleøer, som laa og rødmede over, at man i annoncen havde kaldt dens kro for „badehotel med alle nutidsbekvemmeligheder“.

Her var virkelig hyggeligt! Ikke det store fordringsfulde hav, som altid brøler „her er jeg“, eller blæsten, der gør alle mennesker saa skipperstærke og gir pokker i klæder og formaliteter.

Her burde man sidde og ryge sig en pibe; og hvis man havde en kalot, skulde man tage den paa. Hein var glad over, at han havde belavet sig paa arbejde; han vilde sidde i et rosenlysthus som en anden Ingemann og „sysle med literatur“. Han vilde ingen bekendtskaber gøre, han vilde vegetere og for en gangs skyld lade sine tanker arbejde uden pres. Han vilde lytte ind i sig selv, han vilde hente inspiration hos naturen i stedet for hos mennesker, han vilde lukke sig af og give sig tid til at grave efter nye skakter i sig selv. De, som sagde, at Max Hein kun kunde beskrive det, han havde levet, at han sugede kvindesjæle ud og kastede dem bort som tomme hylstre, at han var erotikeren par excellence og *kun* det, de skulde nu komme til at indrømme, at de havde taget fejl.

Han syntes, at her maatte man blive enfoldig og

from som Milton; han mindedes med en blød, saar vemod sin barndoms præstegaardshave.

Han stod stille og saa sig om.

Han kunde tænke sig, at han kunde komme til at skrive noget i disse omgivelser, der vilde blive som en fordømmelse af hele hans tidligere produktion!

Han havde følt sig saa træt i den sidste tid; en læge-ven havde en aften i en restaurant sagt, at et enkelt symptom, som han var kommet til at nævne, tydede paa mavekatarrh.

Havde det ikke snarere været noget aandeligt, der gærede i ham? Et gennembrud, et omslag.

Var det ikke, som en styrende haand havde ført ham til dette aftenstille sted, til denne smilende fred, der vilde lægge sig lægende over hans uro, vilde dæmpe hans trang til altid at føle atmosfæren vibrere om sig, til at faa en andens puls til at hamre sammen med sin, hamre som hidsige stempelslag drevne af sansers mangehestekraft; til at faa mandsmagt over denne anden, faa nye kilder til at vælde frem, høre dem risle med kaade kluk, standse i angstfuldt tilløb, boble i hensynsløse spring, svulme mod uvej, stort og vildt, og rinde langsomt, langsomt som blod fra et saar.

Kroen var et gammelt toetages bindingsværkshus med gode rene linjer, grønne vinduesskodder og dørhammer. Nutidsfordringerne repræsenteredes af en tilbygning med træbalconer, hvilende paa pæle, og en stor glasveranda.

Der blev anvist Hein værelse i den nye fløj; og

værelset var højt og lyst med døre ud til en af balconerne, egentlig tiltalende; men Hein valgte et lavloftet rum i det gamle hus. Han syntes, det stemte bedre med *det*, der var ved at bryde sig vej i ham.

Gennem sit lille firkantede vindu paa 1ste sal kunde han se ned i en have med gamle træer og klippede lindelysthuse; bag ved haven hævede terrænet sig; og hvor det var højest, laa øens hvidkalkede kirke omgivet af straatækkede gaarde og smaahuse mellem haver.

Saadan skulde en kirke ligge.

Han stod ved vinduet og naaede næsten bjælken med sit graasprængte haar.

Højt over menneskers boliger.

I storbyerne blev kirkerne borte, og menneskene glemte at se opad. De kendte kun deres egen styrke, derfor segnede saa mange af træthed.

Han pakkede hurtigt sine ejendele ud, befriede bordet for tæppe og lysedug og lagde sine skrivesager frem.

Han satte sig med hagen støttet mod hænderne, vinduet sad saa højt, at det eneste, han kunde se igennem det, var kirken med det tunge firkantede taarn; og der fæstede hans blik sig.

Da han havde siddet længe uden at røre sig, trak han vejret dybt som i et befriet suk og skrev med store faste bogstaver øverst paa et folioark: Aftenfreden.

Den fred, der kommer, naar dagens kamp er kæmpet og blodet rinder roligt, og aftenklokken ringer

solen ned — den vilde han skrive om. Det bankede paa døren, men lyden naaede ikke ind til hans bevidsthed. Det bankede igen, og som en, der vækkes ubelejligt, raabte han højt og vredt: Kom ind!

Et forskræmt pigeansigt med en højrød plet paa hver kind blev stukket gennem den snævrest mulige sprække.

„Jeg sku' si, at det ha' ringet to gange og diné'ren æ serveret.“

Pigen trak hovedet tilbage og sagde bag døren med en stigning i stemmelejet, der lod ane, at graaden var nær: „Han sa' jeg sku' si' det, fordi Herren var ny!“

„Ja ja, lille De!“ Hein havde rejst sig og hældte hurtigt vand i vandfadet.

„Hedder De Karen?“

„Næ,“ kom det med et lille snøft, „jæ hedder Paula.“

„Saa burde du hedde Karen.“

Han vendte sig halvt om, medens han sæbede hænderne ind; ansigtet havde igen vovet sig hen til sprækken; ganske udspilet stirrede det ind paa ham.

Han nikkede: „Ellers passer du jo godt!“ Han tørrede hænderne i hele det diminutive haandklæde: „Jeg mener, du ødelægger ikke noget for mig!“

Da han rask gik hen imod døren, aabnede pigen den hurtigt og veg selv tilbage mod væggen.

Han klappede hende i forbigaaende paa kinden:

„Du skulde have hue paa, lille Karen, hue med røde baand og sølvspænde i særken.“

Han gik rask hen mod den smalle trappe. De ud-

spilede øjne fulgte ham og blev hængende i luften, der hvor han forsvandt.

„Individer — ikke mennesker!“ Max Hein lod langsomt øjnene glide hen over de to lange stolerader med gæster. „Ikke én, der vil distrahere!“

Han spiste videre uden at se op.

Den store ensomhedsfred, den skulde netop kunne findes, uden at man i bogstavelig forstand var ene. De fromme, der blev eneboere, for ikke at blive revet med af verdenslarmen, de var ikke saa stærke som de, der levede i døgnets strid og dog kunde isolere deres aand.

Han vilde kunne færdes imellem disse ligegyldige folk, tale med dem, høre paa dem, men hans sjæl vilde være som en ensom vandrers paa vidderne; højt oppe vilde den færdes, saa højt at disse smaa mennesker skulde svimle, hvis de en gang glimtvis kom til at ane dens flugt.

Efter middagen drev han over den grusede plads udenfor hotellet. Nogle unge piger gik og spillede boccia. Han hørte sit navn hviske, da han var gaaet forbi. Han slentrede langsomt ned til sundet.

Strandbredden var ganske smal og dækket af tang og stene.

Derfra gik en grøn skraaning op imod marker og skov.

Det var tamt dette her, ligefrem lidt fattigt.

Han satte sig i græsset og saa over mod den flade kyst paa den anden side.

Nu sad de ved kaffen, vennerne. Hele klikken.

Nogle af damerne gik tjenstivrigt og gjorde sig nyttige, andre lod sig varte op. En cigar blev tændt inde i en hat og gik rundt som lunte. Man sad eller laa i havens sand paa maven eller ryggen, ligesom det faldt bekvemmest; alt det indledende var sprunget over; man var mellem sig selv.

Det eneste, der ikke tolereredes, var banalitet; det eneste, der fordømtes, var borgerdyd.

De passede i grunden deroppe, hvor de to have brødes, disse aandeligt ranke mennesker! Der stod friskhed af dem, noget fanden i voldske! De brød selv imod fordømmenes flommebløde vigende sandrevler.

Max Hein lagde sig tilbage og trak hatten ned over øjnene; tankerne gled ud i taagedis og blev til drømme.

Da han vaagnede, laa kysten ligeoverfor i klare skære pastelfarver, og en del af sundet var køligt lysegrønt; men den nedgaaende sol farvede den vestlige del rød som fra luerne af et kæmpebaal; det var, som om flammerne spillede i vandets krusninger; og da han vendte sig om, laa det røde skær over hans egen kyst, hvor den rundede sig ud i en kurve.

Dette var smukt; det var netop den stemning, han havde brug for. Det var smukt, men . . . han blev staaende lidt og syntes, han følte sig saa slap og hele situationen ganske hensigtsløs. Saa gik han langsomt op imod hotellet.

Hvad skulde han nu? Arbejde? Der var saa trangt paa værelset. Sove? En sommeraften som denne? Drikke whisky? Med sig selv? Det var jo blot til at gøre én melankolsk.

Han drev ubestemt ind i gangen mellem spisesalen og skænkestuen, hvorfra trappen førte op til hans værelse.

Pludselig hørte han en dyb blød kvindestemme sige — og han standsede med et ryk som en soldat, der hører appellen — „kære Hansen, jeg maa have mad! Alle retterne! For jeg er skrup forfærdelig sulten!“

Døren blev slaaet op fra skænkestuen, og en dame i lærreds cycledragt med panamahat over brune bukler traadte hurtigt forbi den protesterende vært. „Jeg skal sige Dem, Hansen . . .“

Max Hein gjorde en bevægelse, som om han sænkede en kaaede til hilsen.

Damen standsede, missede øjnene lidt sammen og sagde langsomt: „Jeg tror virkelig, det er Max Hein!“

„Naadige Fru Minna Bang! Egentlig er jeg vist aldrig reglementeret forestillet. Men naar man er kastet op paa en ø i sydhavet og uventet møder et menneske, saa *maa* man, som Svenskerne siger, lægge bort titlerne. Giver De mig ikke .ret?“

„Absolut!“ Hun rakte ham en brun blød haand. „Men hvad i alverden vil De her?“

Hein blev alvorlig: „Søge ensomhed.“

„Aah! — — — Ja, det er ogsaa derfor, jeg er her, men bare af sundhedshedsyn. Jeg tilbringer det meste af min dag ovre paa den sydlige bred, der er ganske vesterhavsk. Jeg er naaet for sent hjem idag, og Hansen driller mig.“

„Næ, næ, Frue, kom De kuns!“ Et jovialt kone-

ansigt kiggede ud fra spisestuen. „Her er mad nok; her er baade „til Boel og alle børnene“, som man siger. Ok dog, tiden kan da saa nemt løbe fra én, naar man ikke har det, Gud har ladet skabe at ta' sig til.“

„Ja, ikke sandt, Fru Hansen! Det er da godt, her er et retfærdigt og barmhjertigt menneske!“

Han aabnede døren: „Maa jeg holde Dem med selskab, medens De spiser?“

„Ja, gærne!“ Hun gik rask foran. Pludselig vendte hun sig brat imod ham. Hendes øjne var store af bekymring, og hun havde yderste spids af pegefingeren i munden: „Men . . .“

„Men?“

„Deres ensomhed?“

Han standsede og svøbte hende i et blik, der var beundrende og bebrejdende og frittende; saa sagde han og bøjede sig ned imod hende: „Kan vi ikke være — to ensomme?“

„Kender De det, Fru Bang, at toner antager farver?“

De sad ved et rustent jærnbord udenfor skænkestuen og drak deres eftermiddagskaffe.

„Næ;“ hun tændte omhyggeligt en cigaret, der ikke rigtig vilde trække, „nej, det kender jeg ikke.“

„Jo, for eks. en høj skær sopran, den bliver i ens bevidsthed gul, gul som en smørblomst. En god sund baryton, den bliver brun, rigtig hyggelig tobaksbrun; men en alt“ . . .

Hun saa op med cigaretten mellem tænderne: „En alt?“

„En alt kan være sort og mørk som et ligklæde og graa, glædeløs som en regnsky; men jeg kender én — den er rød som bourgogne i rubinglas. Den gløder og gør varm.“

„Max Hein, jeg er glad, hvis De synes om min stemme: Jo, det er jeg, for jeg ved, De er musikalsk, men“ . . . hun skuttede skuldrene lidt og kneb øjnene sammen, „skal vi ikke lege, at vi slet ingen ting er? Jeg mener forfatter og sangerinde og alt det. Vi er bare to, der holder sommerferie, to forfærdelig unge mennesker, der aldeles ikke er forpligtet til at sige dybe og mærkelige ting, to, der ved skæbnens ugunst — eller skal vi sige gunst? — er mødtes paa en øde ø, men som for resten ikke skylder hinanden det aller mindste.“

„Det sidste gaar jeg ikke ind paa. Man skylder altid hinanden noget. Jeg synes f. eks., at De skylder mig ikke at være forsvundet hver morgen og ganske overlade mig til mig selv og min elendige skæbne.“

„Men jeg troede, De var begyndt paa et arbejde?“

„Ja, det er jeg ogsaa, men . . . først maa jeg . . . samle indtryk.“

„Saa samler De indtryk, medens jeg bader — og tager solbad og spiser smørrebrød og hviler min mimik. Det sidste siger Sarah Bernhard, at man skal en gang imellem, naar man vil blive ved at være purung, til man er halvfjerds.“

„Det er ganske urigtigt af Sarah! Man kan da

ogsaa tydeligt se, at hun har grebet sagen helt forkert an. Det er tværtimod aandens ernæring, der holder legemet ungt. Jeg er vis paa, De ligger derovre i sandet og ældes synligt.“

„De tager fejl, min Herre! Jeg var, da jeg kom hertil, to og tredive og et halvt — siger og skriver! Og jeg er nu,“ hun satte hænderne i siderne og lagde hovedet overmodigt tilbage, saa han saa ansigtet i indramning af det rige mørke haar, „lad os sige tyve, og ikke en dag mere.“ —

„Fru Bang!“

„Ja?“

„Synes De ikke, vi vrøvler godt sammen?“

„Jo — i grunden! Nu De siger det!“

„Ved De, at det er det højeste, man kan drive det til, at værdsætte mennesker saa højt, at man gider vrøvle med dem?“

„Nej, det vidste jeg ikke.“

„Jo, De maa da indrømme, De vilde aldrig nedlade Dem til at vrøvle med et vrøvl, vel?“

Hun lo halvt modvilligt. „De maa ikke stille saa store fordringer til min elasticitet. Jeg er slet ikke begavet. Og husk — jeg *vil* holde ferie.“

En aften sad de paa skraaningen, hvorfra Heinden første aften havde set solen gaa ned. Han fortalte hende om den aften, om sine indtryk og sine tanker og den plan, han havde lagt for sit arbejde.

„Ja, skriv det, De der siger, det er smukt!“

Hun satte sig i sin yndlingsstilling med hænderne foldet om knæet: „I moderne forfattere, I har saa stor skrivekunst, men hvorfor fortæller I altid om mennesker, som det ikke vilde falde os ind at bede ind i vore stuer, mennesker, som vi ikke vilde ofre en halv time af vort liv paa at være sammen med?“

Hun gjorde en stor haandbevægelse, som omfattede sundet, der laa blankt som en indsø, himlen, der luede i sol, og skovene, der lukkede sig tavse og stille. „Skriv en gang om mennesker, der er saadan. De findes; og det er godt for os andre at høre om dem.“

„Jeg har læst en gang,“ Hein lagde sig mageligt tilrette med hovedet hvilende i haanden og saa hele tiden paa hendes profil, „ja, jeg tror da, jeg har læst det — om en maler, der beder sin veninde opgive ham et motiv, og hun svarer: Mal Christus, hvor han tages ned af korset; mal det lidende skønne ansigt og det slappe spinkle blodige legeme og saa den levende brutale kraft hos de mænd, der med ligegyldige ansigter løfter ham i deres brune muskelspændte arme. — Maleren havde hørt aandsfraværende efter: Ja, det kunde blive smukt! Men du — du er smukkere! Se din fod, hvor hvidt den lyser gennem silkestrømpen! Han bøjede sig ned og kyssede vristen: Den vil jeg male, for det kan jeg!“

Hein saa, at der kom et skær af rødt i den kind, der vendte imod ham, men øjnene saa bort fra ham. Hvad foregik der nu i hende? Han anede det ikke. Det var, som om hun altid undgik at udtale sig, som om hun med vilje holdt deres samtaler paa over-

fladen. Hun morede sig over hans udfald, men hun gav sig aldrig blot. Saa var der én ting, der gav ham meget at grunde over: hvorfor blev hun ved at tage bort hver formiddag? Hun lagde ikke skjul paa, at hun var glad for hans selskab, individernes mulige betragtninger satte hun sig ganske ud over, og ofte var hele huset mørkt og havedøren lukket, naar hun og han kom hjem fra deres aftenture, og de maatte liste sig ind ad en bagvej.

Men næste Morgen var hun borte.

Max Hein forstod det ikke. En dame, der ikke udnyttede en pikant situation til det yderste! En dame, der foretrak ensomhed for en morsom mands selskab . . . Fandtes det?

Han bad hende ikke mere om at indstille bade-turene, han nævnede dem slet ikke; men han havde besluttet, at de *skulde* ophøre; eller han vilde finde ud af, hvad der drog hende bort og hvad der gav hendes væsen den rolige tryghed, som gjorde hende saa underlig utilnærmelig.

Han fik lyst til at ruske hende, som hun sad der aldeles som om hun var alene.

„Fru Minna!“

„Ja?“ Hun fo'r sammen.

„Hvorfor er De ikke gaaet til teatret?“

Hun trak lidt utaalmodigt paa skuldrene: „Jeg er romancesangerinde. Hvorfor mener De?“

„Jeg tror, De er en stor skuespillerinde!“

„Saa—aa—aa?“

„Ja. Man faar nemlig det indtryk, naar De synger,

— naar De optræder, mener jeg — at De har temperament.“

Hun vendte sig om imod ham.

„Men i virkeligheden er De jo saa kold som“ — han vrængede det ud — „som den gamle graasten derhenne!“

Hendes ansigt var et øjeblik tomt af overraskelse; saa glimtede der et smil frem, først i øjnene, saa i smaa gruber om mund og hage, og saa voksede det sig stort, varmt, drillende, overgivent, og hun lagde hovedet tilbage og lo, lo i dybe bløde kluk, der blev til kaskader af vellyd.

Han greb om hendes haand som for at faa hende til at holde op.

Hun lod ham beholde haanden og sang lige ind i hans forbitrede øjne: Ich grolle nicht!

Han klemte hendes fingre, saa de blev hvide, men hun blev ved med fuldtonende kraft.

Han havde glemt, at hendes stemme var saa skøn, saa magtfuld; han slap haanden og lagde sig tilbage og lyttede, betaget og ydmyget.

„Syng mere!“ han mumlede det mut.

„Hvad skal jeg synge?“ Hun nynnede habaneraen og vuggede i lænderne; saa sprang hun ned paa strandbredden, slog usynlige castagnetter og dansede til. Det var, som et uimodstaaeligt vejr af livsmod havde grebet hende. Men Hein blev mere og mere forstemt, for dette var ikke en stemning, der kom fra ham; det var tvært imod, som den haanede ham.

Han rejste sig trægt: „Nu er det vist tid at gaa hjem!“

„Ja, gamle bøse mand, det er det vist.“ Hun stak sin haand ind under hans arm og blev ved at nynne.

Pludselig saa hun op paa ham og begyndte at le igen, saa hun maatte blive staaende.

„Jeg kan ikke gøre for det, men jeg synes, det er saa henrivende morsomt, at jeg er kold som en istap. . . . Om forladelse som en graasten! Tænk om jeg gik her paa vores uskyldige æbleø og var altsangerinde med temperament, „glødende som bourgogne i“ . . . var'ed ikke rubinglas?“

„Nu skal De holde op!“

„Nej, nu skal jeg blive ved!“ Hun ruskede ham i armen: „Vær nu lidt glad! Husk, vi holder ferie!“

Hein havde lyst til at gribe fat i hende, knuge hende, mishandle hende, faa angst op i hendes øjne eller vrede eller bare usikkerhed; men han følte sig tung og glansløs, haanet og saa underlig uformaaende. Han lod sin arm hænge slapt ned.

Den næste dag tog Hein en vogn og kørte tværs over øen. Det var slaaet ned i ham som en vished, at hun var ikke alene paa sine formiddagsture.

Han turde sværge paa det, eller ogsaa var alle hans teorier om kvinder omstyrtede.

Vognen skumplede hen over markveje og standsede ved en lille gammel bondegaard.

Kusken henstillede, at vognen ventede der, til Herren kom tilbage, længere nede var det svært at faa vendt.

Max Hein gik hurtigt ned mod strandkanten, der laa under en brat skrænt. Han spilede næsefligene ud, fyldte lungerne med luft og slap den ganske langsomt ud igen. Her lugtede jo virkelig af strand!

Nedenfor skrænten var der sand til alle sider, fast hvidt sand med muslingskaller og forsteninger. Helt inde under skrænten ret høje klitter.

Ikke et levende væsen var at se.

Hein fik en fornemmelse, som om han var hudløs indvendig, og denne sugen i hjertekulen, som hans ven havde sagt, tydede paa mavekatarrh.

Han gik og stirrede op mod klitterne; det var imellem dem, hun tog solbad.

Han var ophidset som en ægtemand, der tror sig bedraget; han syntes, der blev peget fingre efter ham og haanlét. Han følte selv, at han var komisk, som han stampede afsted her indbidt forurettet, med sammentrukne bryn; men det fik nu være.

Det var jo blot klarhed, han vilde have. Af ren psykologisk interesse.

Pludselig standsede han og brølede som et menneske i havsnød: „Fru Bang! Fru Minna Bang!“

Han lyttede og hørte kun bølgenes smaa skvulp mod stenene.

„Ho-jo-to-ho!“ Valkyriens kampraab klang gennem ødet. Han vendte sig saa hurtigt, at han snubbede. Over en af sandtoppene viftede en hvid arm med en strømpe.

„De skal vente lidt!“

„De kan tro nej!“

Han kravlede op ad sandskraaningen, skred, faldt, bandede og arbejdede sig videre.

Han hørte hendes latter som inde fra et bjerg.

„Nu kommer jeg ud til Dem!“

„Nej, jeg vil se, hvor De er.“

Endelig naaede han op; og nede mellem sandtoppene stod hun og var ved at spænde sit bælte fast; hendes strømper og sko, den vaade badedragt, en citytaske og en bog laa omkring hende.

Han saa sig mistroisk om: „Er det her, De tilbringer halve dage?“

„Det er her, jeg har faaet mine bynerver i orden. Jeg *vilde* blive rask, skal jeg sige Dem. Det er jo derfor, jeg er gaaet i exil.“

„Er det for Deres kunsts skyld?“

Hun samlede sagerne sammen, puttede bogen forsigtig ned i tasken og sagde, medens hun lukkede den med et lille smæk: „Ogsaa for den! — Men kom, nu vil vi op og spise frokost. De har vel ingen mad faaet?“

„Nej, oprigtig talt, det nummer har jeg glemt!“

„Nu har jeg nok af det! Det er jo det allervigtigste!“

De arbejdede sig ud af sandet.

„Nu maa De undskylde! Men,“ hun smilede ham ind i øjnene, „det er jo ikke mig, der har inviteret, vel?“

„Nej, bevares! Jeg skal gærne indrømme, at jeg har været paatrængende!“

„Tak!“

Hun gik med den højrøde badedragt i haanden og et haandklæde over skuldren hen over det hvide solblinkende sand.

Hendes haar var skilt foran og laa tungt og fugtigt ind til hovedet, løseligt stukket op i en knude i nakken; og som hun gik der barfodet over den brede sandflade med hav og luft som baggrund, saa hun lille, næsten barne-spæd ud.

Hun vadede ud i vandet, stak omhyggeligt sit korte cycleskørt fast mellem benene, medens hun bøjede sig og skyllede badedragten fri for sand; saa satte hun sig paa en sten, der laa halvt i vandet og halvt paa land, skyllede fødderne, manøvrerede rundt, saa hun kunde faa fat paa strømper og sko og komme tør i land.

Han kunde ikke gøre sine øjne fri. Der var noget primitivt menneskeligt ved hende, som hun sad der og var helt optaget af sine smaa vanskeligheder; han fik lyst at være god imod hende og varsom.

„Saa, nu skal vi have dejlig frokost!“

Hun spredte den vaade badedragt ud paa stenen og hentede tasken.

„Monsieur!“ Hun gjorde en smuk haandbevægelse ned mod en lav sandvold under en af klitterne. „Her sidder man og indtager sin déjeuner; bag efter læner man sig tilbage og ryger sin cigaret. Har jeg det ikke godt og komfortabelt?“

Hun aabnede tasken og lod ham kigge ned i den:

„Dejlig lammerullepølse, tomatmad, æg, ost med

kommen — der er ikke noget saa godt som bondeost med kommen; — her er otte stykker.“

„Maa jeg spørge, plejer De at spise dem?“

„Ja — hvert eneste et! Men jeg deler gerne med,“ en lille formel bøjning, „en kær og velkommen gæst!“

„Er jeg nu ogsaa rigtig velkommen?“

„Vist er De saa! — Vi begynder med tomatmaden.“

„Max Hein,“ de laa tilbage mod sandet og røg og havde længe ikke talt, „jeg kan ikke lide Deres bøger.“

Han vendte langsomt ansigtet om imod hende, men hendes øjne saa ud i alt det mangefarvede blaa.

„Jeg kan ikke lide Deres kvinder. De er ikke rigtige.“

Max Hein kneb øjnene sammen, pupillerne var ganske smaa: Underligt at hun netop nu skulde slaa ned der! Han havde lige søgt at indregistrere hende som type, at klargøre for sig selv det centrale i hendes væsen, men han kunde ikke fange det. Han var for spredt, for personligt optaget.

„Hvad mener De med, at de ikke er „rigtige“?“

„Jeg mener, de er ikke — ikke kvinder.“

„Naa! Hvad er de da?“

Hun tav lidt, saa sagde hun som med sordin: „De er skøger.“

„Og hvad mener De saa med det?“

„Jeg mener, at I mænd, I dømmes fra jer selv.“

Jeres sanser er saa stærke, saa — grove, at I kan nøjes med noget helt ydre, i det hele taget „nøjes“. Saa-
dan er vi ikke!“ Hun rettede sig i sædet og foldede
hænderne under sit knæ, ansigtet var opadvendt, øj-
nene saa med et alvorligt, stærkt udtryk ind i de dri-
vende skyer, og hun føjede til og sænkede stemmen
endnu mere:

„Vi kan kun elske, naar vi holder af.“

Max Hein tænkte ikke paa at forsvare sig, det var
ham ligegyldigt, hvad hun mente om hans bøger; han
holdt vejret og følte sig som en magnetisør, der med
hele sin koncentrerede kraft vil tvinge en anden ind
under sin vilje.

„De har skrevet om en malerinde, der hedder Ruth
Lykke;“ Fru Minna blev ved uden at forandre stilling,
og han syntes, hun lignede Chapus Jeanne d'Arc.
„Hun har en hidsende grimhed, som hun understreger
og gør til en ejendommelighed. Hendes skønhedstørst
driver hende ud i excentricitet. Hun kan beruse sig i
farver og linjer; og alt hvad der er uskønt eller ba-
nalt, piner hende som lyden af knivsægge, der skærer
imod hinanden. Denne fru Ruth, som De søger at faa
os til at beundre, træffer ved en fest en mand, som
hun aldrig før har set. De taler ikke sammen, men
hans øjne „suger hende til sig“. Hun sanser og ved
ikke andet end disse øjne; og da han ved opbrudet fra
festen tager hendes haand og fører hende bort, følger
hun ham — uden ord, fordi hun kan ikke andet. Han
tager hende med sig til et par smudsige godtkøbs pen-
sionatsværelser, beliggende i en korridor, der har døre

med visitkort til højre og venstre, og hvor de maa liste sig ind. De vil lade os forstaa, at her glemmer hun alt det, der ellers synes hende en livsbetingelse, glemmer det, fordi hun er grebet af en stærk stor naturdrift, er virkelig lidenskab — for en mand, som hun har været sammen med en aften og ikke har talt med. Men Max Hein — den kvinde, der kan det, som Ruth Lykke gør her, hun er en stakkel. Hende skulde en nervespecialist skrive om, i en bog for læger. Max Hein,“ hun vendte sig hurtigt imod ham, og der var endnu den alvorlige ivrige glød i hendes øjne, „hvorfor skriver De aldrig om de sunde og de lykkelige?“

Han saa paa hende med et haardt, forpint udtryk:

„Dem kender jeg ikke, og dem tror jeg ikke paa.“

Hun lod haanden sagte stryge ned ad hans ærme:

„Har jeg gjort Dem vred?“

Der kom et fattigt udtryk om hans mund; han greb haanden og lagde den imod sine øjne. Hun kunde føle uroen skælve i hans øjenlaag.

Han rev haanden bort og stirrede hende ind i ansigtet:

„De elsker altsaa en, som — som De holder af?“

„Ja.“

For første gang i den tid, de havde kendt hinanden, veg hendes blik for hans; hun bøjede hovedet og lod langsomt en finger stryge frem og tilbage over sit knæ:

„Jeg har ikke villet tale om det, om *det*. Jeg syntes . . . jeg syntes, De var ikke god nok. Jeg vidste, De vilde finde det usselt, altfor nøjsomt, vilde ikke kunne forstaa“ . . .

„Nej, nu gør De mig uret,“ han rettede sig, og de slappe træk fik liv, „for det er jo netop det, jeg kan — alt kan jeg forstaa. Det er selve jeres sensitivitet, der gør jer til en protest mod enhver logisk og sandsynlig beregning. De mener, at kvinderne er „finere“ end vi i erotik. Ha! Nej, forskellen er kun den, at kvindernes hjærte sidder i deres sanser; de ved ikke forskel paa godt og ondt, for deres fantasi gør dem uansvarlige. Fru Minna, nu skylder De mig Deres fortrolighed.“

Hun lagde sine to knyttede hænder fast ind mod sit bryst, betænkte sig lidt og sagde saa:

„Den jeg holder af med alt i mig, ikke paa én maade og ikke paa en anden maade, men paa alle maader, det er — min mand.“

„Grossereren?“ Max Hein maatte bide sig i tungen for ikke at føje til: „P. Bang & comp.“

„Ja, grossereren. Nu spiller haanen ud af Deres øjne . . . jo, den gør, og De ved det, og De vil det, men, Max Hein, — den naar mig ikke! Og lad mig saa sige Dem en ting til, det er ogsaa i anledning af Ruth Lykke . . . jeg har ligget her og tænkt det alt sammen igennem, . . . at virkelig skønhedssans, det er en afviserpæl lige saa god som moral og religion. Jo . . . for naar man har den — den rigtige — saa kan kun *det* blive godt for én, som er smukt. Man kan ikke som Ruth Lykke give sig hen til en fremmed mand i en snavset pensionatsseng med mennesker rundt om til alle sider, og — man kan ikke bedrage.

Man *kan* det ikke, Max Hein, selv om livsglæden momentvis lader ens røde blodlegemer danse habanera.“

Hun stak sin haand ind i hans og sagde blødt:

„Kom, nu skal vi hjem til vor egen kyst.“

De gik ved siden af hinanden paa den øde hvide bred; imod sædvane holdt hun ikke trit med ham. Hun tog smaa hurtige skridt; da de nærmede sig de to piletræer, hvorimellem vejen førte op i marken, løb hun næsten.

Ved det ene stod hendes cycle.

Lige da hun vilde skraa over imod den, lagde Max Hein sin arm om hendes skuldre, fast og tungt, bøjede sig ned imod hende og sagde paa én gang bønligt og myndigt:

„Giv mig et kys!“

Hun trak skuldrene lidt op, vendte hovedet bort og sagde forknytt:

„Jeg kan ikke!“

„Et eneste?“

„Jeg kan det ikke!“

„Minna!“

„Hele vort gode kammeratskab her vilde blive — blive grimt for mig. Jeg vilde *aldrig* se Dem mere!“

Han slap hende.

Hun gik hurtigt hen imod cyclen, gjorde tasken fast under sadlen og hængte badesagerne over styret.

Saa saa hun op.

Ude paa strandkanten med sand og vand til alle sider stod Max Hein og saa paa hende med dybe vrede furer i panden.

Hun rettede sig, som om hun kastede noget tungt fra skuldrene. Saa lagde hun hovedet paa siden og smilede ganske lidt.

„Og saa meget ved jeg da“ . . . hun satte foden paa pedalen.

„Hvad ved De?“

„At gav jeg Dem et kys, og De tog ikke et til, — saa var det flovt for mig.“

„Minna!“

Han gjorde et par drengespring hen imod hende. Hun trak øjenbrynene lidt i vejret og saa ulykkelig ud:

„Ja, saadan er vi, selv vi, der er — rigtige!“

Og med et alvorligt, bønfyldt blik kyssede hun paa fingren og var med et sving inde ad markvejen.

For at undgaa hende kom Hein først til middagsbordet, da de andre havde spist. Bagefter sad han hele aften udenfor hotellet og ventede paa, at hun skulde komme.

Da han sent gik op paa sit værelse, passerede han den nye fløj. Han listede ganske sagte forbi hendes dør, og han kunde høre hende gaa omkring og nynne.

Da han næste morgen kom ned til the, laa der en konvolut paa hans tallerken. Han rev den op. Inden i var et telegram adresseret til Fru Bang, hvorpaa der stod: „Hotel de l'Europe, Paris. Minna, jeg længes. Kom. Paul.“

Og underneden med blyant: Dette, for at De ikke skal tro, at jeg flygter. Min Mand er efter en lang forretningsrejse naaet til Paris, hvor jeg nu vil møde

ham. — Tak, Max Hein, for vort samvær. Det var godt, fordi det var bare smukt. Den lille smule „Puk“, der undertiden kom i luften, kunde vi ikke gøre for. Det var jo sommer, og vi var ganske unge og holdt ferie. Tænk altid venligt paa Deres

Minna Bang.

Hein saa uforstaaende op. Opvarteren stod og krammede sin serviet og sagde, som skulde han skaansomt meddele et dødsfald:

„Hun er rejst, Hr. Hein.“

Hein lod alle sine sager flytte over i den nye fløj. I tre døgn skrev han næsten uden ophold.

Saa rejste han til Skagen.

ORKANEN

FORTÆLLING FRA
DANSK VESTINDIEN

Fru Dora Winge laa paa sin massive, næsten kvadratformede mahogniseng. Moskitonettet var strammet fast ned om madrassen. Hun laa paa ryggen med det øverste af baghovedet hvilende paa en lille faststoppet dunpude, der skjultes af det halvløsnede kastanjerøde haar. Det var strøget tilbage og flød op over hovedpudens kniplinger. Hendes hvide ansigt syntes i fuldstændig ro; de blege glatte øjenlaag med de farveløse vipper gav det noget statue-agtigt, livløst. Havde ikke den højre haand langsomt, mekanisk bevæget en vifte, der førte luften i store pust ind over ansigtet og den blottede nakke, kunde man have antaget hende for en ung kvinde, der nylig var gleden ind i den sidste store søvn.

Der kom listende trin op ad en trappe; en mulatpige med hvid turban paa sit oljefriserede krølhaar stak hovedet ind og hviskede som til en syg:

„Missis, klokken er tre.“

Fru Winge svarede uden at aabne øjnene eller standse viftens gang:

„Tak, det er godt!“

Og mulatpigen forsvandt diskret og paa taa-spidserne. Naaet ned ad trappen skingrede hun med

en stemme, der lød som slag paa metal gennem det store enkelt møblerede hus, hvor der stod aabent fra rum til rum helt ud til det tilbyggede køkken:

„Cooky, Cooky! Vandet over! Klokken er tre!“

Alle maatte gerne kende hendes overlegenhed; „Cooky“ havde ikke lært kunsten med uret.

Fru Winge satte sig op med et suk. Hver dag imellem to og tre hvilede hun — forsøgte paa at hvile; men det var kun legemet, hun kunde tvinge i ro. Inde i hendes hjærne gled tankerne forbi flokkevis, myldrende som sildestimer en solskinsdag. Gamle oplevelser dukkede frem og trængte sig paa med meningsløs tydelighed. Hun maatte arbejde sig igennem dage med alle nerver og muskler i viljefast spænding og føle jorden vige under sig i aftner, hvor livsfaren følte som en elektriserende svøbe, der blandet med publikums bifald hidsede som den rusende duft af giftige blomsterkalke.

Ogsaa fremtiden greb de fat i som hjul i en maskine, disse sitrende urolige tanker, og rullede den frem billede for billede som paa et kosmorama, og imedens laa legemet stille, og blodet med de altfor faa røde substanser jog gennem aarerne og fik hjærtet til at hamre haardt og uroligt. Hun lod sig med en smidig bevægelse glide ud under nettet; hun følte det altid som en lettelse, naar denne selvtvungne hviletid var forbi. Kun naar det en enkelt gang lykkedes hende at faa søvnen til at overløste sig, stod hun op, fornyet og styrket.

Hun aabnede et af de grønne jalusivinduer, saa

lyset faldt ind i værelset med grel hvidhed, og gik hen til det store toilettespejl, der ved sin boudoirelegance stak underligt af mod de sortbrune mahognimøblers massive soliditet.

Hun syntes altid, at det maatte præge sig paa hendes ansigt, dette indre minearbejde, denne tumlen med alt, hvad der var sket og kunde ske, denne leven-om af fortiden og digten om fremtiden; men nej — hun stod og saa paa sit eget ansigt med de store, brune øjne, der virkede saa ubarmhjærtigt, fordi de hverken skyggedes af bryn eller vipper; nej — ingen kunde se, at her var uro, ikke en rynke, ikke en træt fure forraadte det; kun maaske nogle hurtige glimt i øjnene, en vekslen i deres udtryk, som om der jog skygger forbi.

Hun hældte stærkt duftende sprit paa vat og badede sit ansigt, saa det sved; dyppede saa fingrene i en blød crème, gned den ud i hænderne og førte dem med stærke bløde bevægelser over kinder og pande; endelig froterede hun sig med et haardt haandklæde, til huden blev rød og varm.

Lidt efter sprang hun i undertøj — som en silkeklædt page — ud i en forhal, der forbandt soveværelserne, og hvor loftet var bjælkeværk, der fulgte tagets spidse form. Her svang hun sig med et spring op i en trapez, sad et øjeblik og dinglede med fødderne og lod sig saa falde bag over, saa hun hang i knæleddene. Med de hvide arme spredt ud til siden og haaret flydende efter sig som et skinnende sejl, satte hun trapezen i svingning, stærkere og stærkere, saa ringene

skreg mod jærnkrogene og tovene slappedes i højden, og lod sig under farten glide ned, saa kun taaspidserne bar hende. Med et sæt var hun oppe igen, greb med hænderne om stangen og slyngede benene opefter. Med musklerne spillende i de slanke arme, der bar legemets vægt, stod hun ret op, stiv, men dirrende som en magnetnaal. Ganske langsomt, som kun den kan det, der fuldstændig behersker sit legeme, bøjede hun sig bagover, til fødderne naaede jorden, gjorde et par smaa hop og halvt løb, halvt sprang tilbage til sit soveværelse.

Paa slaget fire gik fru Winge ned ad den brede ud-skaarne trappe fra sovekammeretagen; hun havde sin vifte i haanden. Midt paa trappen standsede hun og lyttede. Det plejede at passe saaledes, at hendes mand kom op ad den ydre stentrappe, samtidig med at hun kom ned ovenfra; saa hængte han hurtigt sin hvide kork-hjælm paa stumtjeneren og kom hen imod hende. Naar hun stod paa det nederste trin, kunde hun naa at lægge sin kind imod hans solvarme haar, og hans næseflige udspiledes og indaandede køligheden og parfumen fra hendes hud og klæder. Idag lyttede hun forgæves, ingen trin hørtes. Hun gik langsomt igennem den store halvmørke sal, hvor lyset holdtes ude, ud paa et lille galleri, der laa bag ved. Her stod thebordet parat.

Hun standsede et øjeblik i døren og saa ud. Galleriet var overdækket og overløbet af en slyngplante, hvis lyserøde blomster hang ned som ranker, øverst dybrosa og store som primulaer, ned imod spidsen

blege og smaa som lukkede gaaseurter. Ind imellem skimtedes frøet i store lysegrønne klaser. Kolibrier smuttede flimrende ud og ind, satte sig nu og da til hvile paa en løsreven blomsterranke og lod sig gynges af et vindpust. Fru Dora iagttog sceneriet som en kunstkender, uden naturelskerens glæde; hun vidste og følte det som en tilfredsstillelse, at naar hun nu satte sig i en af de store kurve-gyngestole ved thebordet, vilde hendes lilla klædning og hendes højt opsatte haar, som i stærkt lys fik glans som kobber, uddybe farvesymfonien.

Hun sad først rank og bevægede langsomt stolen med sin fod, lyttende ind imod stuen; saa var det, som ansigtets udtryk udviskedes, slappedes; hun skænkede en kop the, fyldte underkoppen med sandwiches og smaakager, lod sig glide ned i stolen og lagde fødderne op i den ligeoverfor. Hun spiste og drak hurtigt, optaget, lod sig glide endnu dybere ned, flyttede den ene fod op paa stolearmen og tændte en cigar. Hun røg i store dybe drag, pustede røgen ud og stirrede hen for sig med sine underlig hungrige øjne.

Det bankede paa døren fra køkkengangen, der som galleriet var aaben ud imod den beplantede gaard, og hun svarede „kom“ uden at forandre sin stilling.

Stuepigen stak hovedet ind og sagde med det dæmpede tonefald, hun altid anvendte overfor fruene:

„Her er en dreng, Missis, med brev fra master.“

Fru Winge svingede fødderne ned og sagde hurtigt:

„Lad ham komme!“

Pigen aabnede døren ganske lidt med en unaadig

mine, og en negerdreng — Gud ved hvad missis vilde med ham, hun kunde vel bringe brevet ind — kneb sig igennem sprækken. Han overrakte et lille sammenlagt papir, revet ud af en tegnebog, og stillede sig afventende op lige indenfor døren.

Fru Dora læste: „Skal ud i forretninger — helt til nordsiden, kommer til middag. Ikke ked, Dora — ikke længes! Husk firbenene!“

Hun kastede med et utaalmodigt suk papiret paa thebordet og greb efter en bog, der laa paa bordets underhylde, blev saa ved en svag støj mindet om budbringeren og rettede sine ubarmhjærtige øjne paa ham.

Ganske sort var han, som kun landnegrene endnu er det; hans hoved var stort og af form som en kalabas; det var sat lige paa skuldrene uden hals; benenes knogler syntes tilfældigt anbragte, og fødderne lignede sugeplader. Det fløj igennem fru Doras hjærne, at hvis Adam havde lignet den kavaler, var Vorherre sluppet forfærdelig nemt fra ham. Saadan een kunde jo bare æltes sammen af leret jord og vaade blade og saa indpustes lidt livsaande. Skønt — mon han havde noget nævneværdigt af den ingrediens?

Hun bøjede sig frem i stolen, saa ind i drengens pupiller — de havde en farve som billigt sort klæde — og spurgte alvorligt:

„Er du lykkelig?“

Uden at fortrække en mine — det saa ud, som blev det spørgsmaal daglig forelagt ham — svarede jordmennesket ved at aabne en tyk, rød sprække paa kalabassens forside: „Yes, Mo'm!“

„Er du ogsaa undertiden bedrøvet?“

Med samme urokkelighed: „Yes, Mo'm!“

„Hvornaar er du lykkelig?“

„Naar jeg sover, Mo'm!“

„Og hvornaar er du bedrøvet?“

„Naar jeg faar tamp, Mo'm!“

„Hvordan stiller du dig til en 10-cent?“

Fru Dora lurede paa de sorte pupiller som en kat. Nu endelig bevægede de sig, gled op under laagene og hen til siden, saa øjenhinderne lyste som opaler i mørk indfatning; og der var en lille stakaandethed i stemmen, da han svarede: „Jeg vilde takke dig, Mo'm.“

Altsaa — livsaande var her, naar man kunde finde den, ikke bare mekanisme. Hun rakte ham en 10-cent, som drengen med dette usvigelige instinkt alle negre har — at det er hvide folk et ubehag at berøre dem — modtog i sin fremstrakte hue. Hun saa alvorligt paa ham og sagde paa Dansk:

„Farvel, kalabasmand — nu kan du gaa.“

Han var atter i balance og svarede som før: „Yes, Mo'm;“ hvorpaa han kneb sig ud af præcis lige saa smal en sprække, som den han var kommet ind af.

Fru Dora fik aabnet sin bog og begyndte at læse, men det, hun læste, kunde ikke holde hendes tanker fast. Hun greb sin mands sammenkrøllede billet og kiggede den igennem. Firbenene — hans kæledægger — dem havde hun glemt. De vimsede ud og ind og følte sig naturligvis forurettede. Hun knuste en kage og kastede krummerne paa gulvet; straks var de travlt

beskæftigede, og den ene sad og pustede sig op med en underlig lysegul blære.

Hun gav sig igen i lag med bogen; hun vilde tvinge sig til at føle interesse for heltindens virkelig udviklede tilskikkelser, saa tiden kunde gaa — bare gaa; men hendes øjne var lidt efter igen hos de nydende firben. Ganske sagte lagde hun bogen fra sig, lukkede sin vifte sammen, bøjede sig frem og lod skaftet lynhurtigt slaa ned imellem de grønne dyr, og de gled pilsnart til alle sider som grønne streger.

Stuepigen kom ind efter thebakken.

„Molly, hvorfor fortæller I mig saadan noget vrøvl?“

„Ma'm?“

„Firben taber jo ikke halen af forskrækkelse!“

„Jo, Missis, det siger man.“

„Snak, nu har jeg prøvet det saa tit; aldrig har jeg set en hale gaa af.“

Molly saa fra siden paa sin frues øjne.

„Og Missis vilde synes om at se det?“

Fru Dora Winge strakte armene langt ud fra sig og gabede:

„Ja, Molly, jeg synes, det vilde være en begivenhed!“

Fru Dora stod nede ved det brede hvide led, der skilte den beplantede gaard fra vejen, eller gaden, der førte forbi. Hun støttede ansigtet mod de lukkede hænder og saa ud i skumringen. Hun var urolig i

sindet med en følelse af ondt, der skulde komme. Luften var tung som fyldt med kvælende dampe, saa man trak vejret med besvær. Herfra plejede man at høre havets sagte plasken mod strandbredden og aftenbrisen og vognrummel fra hovedlandevejen, der gik forbi et hundrede skridt borte, og skridt af de forbipasserende og tale og raaben fra de omliggende negerhytter; men denne aften var det, som naturen og alt var dødt, og her var knugende tavst.

Pludselig langt borte fra kom der en lyd som en lille hvislende tone. Den døde stille hen. Saa gentog den sig — stærkere, men blev atter borte. Fru Dora havde rettet sig og stirrede ud i mørket med sine vidt-aabne øjne.

Nu var den der igen, hvæsende, underfundig. Den kom nærmere, den voksede. Det var som et vindstød, der fødtes langt borte, nærmede sig mere og mere og tilsidst føg ind over øen. „Som en ond heks,“ tænkte fru Dora, „der rider igennem luften og hensynsløst fejer hen over alt med sit graa gevandt.“ Luften fyldtes af grus og smaasten, og stormen kom i rusk.

Nu lød der vognrummel og hestehove i smældende trav og hundeglam. Fru Dora bøjede sig frem over ledet: Gud ske lov, det var ham! Vognen kom i fuld fart ned ad den ret stejle bakke; han kørte selv, sad med armene strakte og holdt hestene i stramme tøjler; kusken sad ved siden af; og under vognen skimtede hun de tre hvide terrier som noget ubestemmeligt lysende.

Hun skyndte sig op paa galleriet og standsede lyt-

tende. Hun vilde høre hans trin paa trappen, disse spændstige stærke trin, som altid kom omgivne af trippende hundepoter. Hun vilde ogsaa høre hans stemme, naar han kaldte paa hende; hun trængte til at høre den. Hun blev staaende i den oplyste sal.

„Doris!“

„Ja.“

„Hvor er du?“

„Her.“

Han kom ind med hatten paa. Hundene snoede sig om ham med bugen imod jorden og saa op i hans ansigt; den ældste — moren til de to andre — hylede svagt.

„Hvad er det, Jørgen?“ Fru Dora lagde sin korte, faste haand imod sin mands bryst, „det, som kommer?“

„Orkan du! Se paa barometret; de har den paa Barbados, og den bærer paa her.“

„Orkan! Orkan, siger du — saadan een, som river træer op og vælter huse?“

Hun slog pludselig begge arme om sin mands hals:

„En virkelig orkan!“ — hendes øjne lyste som morild — „saadan en, der brøler?“

Han bøjede sig smilende over hende:

„Jeg kan se, du er bange!“

Hun blottede alle sine tænder i et stort tindrende smil og gjorde sig lille i hans arme:

„Ja, Mlle. Doris er saa frygtelig bange!“

Et vindstød ruskede huset som en tugtende næve; der hørtes huggen og banken ude fra køkkenet; den

gamle terrier hylede, og de to unge gemte sig under Fru Doras kjole.

Jørgen Winge gik ind i den tilstødende spisestue.

„Naa, her har pigerne lukket yderskodderne! Det er godt; her staar vinden paa. Alle huse i byen er spigrede til som pakkasser.“

Han kaldte ud i køkkenet:

„Cooky!“

En fyldig mulatinde med joviale smukke negertræk, der nu var stivnede i højtidelig skræk — hendes ellers brune hud var graa — viste sig i døren med foldede hænder:

„Nu Gud holde sin haand over os!“

„Har I lukket ovenpaa?“

„Jeg har, Sir! Molly har gemt sig under trappen, Sir; hun siger, hun maa skjule sit ansigt.“

„Saa bring du maden, medens jeg skifter jakke.“

„Maden, Sir! Hvem kan spise, naar Guds Finger rører ved os?“

„Med skam at sige, Cooky, jeg er hundesulten.“

„Ilden kan ikke brænde i kulgryden, Sir, naar alt er lukket.“

Fru Dora stak sin arm ind under kokkepigens og saa hende ind i ansigtet:

„Saa lukker vi op, Cooky Jane!“

Mulatinden trak vejret dybt; saadan havde hun aldrig set sin frue. Disse fremmede — aldrig vidste man, hvor man havde dem; de var modsat alt, hvad man havde kendt — nogen af dem da. De følte sig saa kloge, saa man næsten troede, at de vidste alting

bedst; men naar disse unge folk lo og talte, og en orkan var over øen, — saa var det dog nok, fordi de vidste ingen ting — ligesom børn var de! Men hun ønskede, at Molly havde set, at missis holdt sin arm under hendes.

„Op med vinduet til læsiden.“

„Men Missis ved ikke, hvordan saadan en storm kan springe om.“

„Jo, men man maa risikere lidt! Saadan! Vift nu ilden, saa den blusser.“

Cooky Jane adlød og smilede og vidste, at hun burde aldrig handle, som hun gjorde.

„Nu varmer du suppen, og medens vi spiser den, steger du koteletterne.“

„Molly,“ — fru Dora kaldte ind i det mørke rum under trappen, — „er du død allerede?“

Der kom et svagt: Oh God, Ma'm!

„Har du tænkt paa, at naar huset ramler sammen, bliver ingen mere solidt begravet end du?“

Et kvalt skrig, og Molly kom ud paa alle fire.

Fru Dora lo, lo saa overgivent, at Cooky Jane stemte i med, og Molly klynkede imellem latter og graad: „Oh, som Missis kan sige dem underlige ting!“

Fru Dora saa hende fast ind i øjnene:

„Kan du saa bringe middagsmaden? — Hurtigt!“

Fru Dora laa paa sin seng, støttet paa albuen; moskitonettet havde hun bag sig.

„Jørgen!“

Raabet druknede; det kunde ikke bære ind i værelset ved siden af, skønt døren stod aaben.

Hun hørte ham hamre derinde; det var vindsiden, og krogene, der holdt skodderne, vilde ved de idelige rusk af stormen arbejde sig ud af sprosserne; og han gik fra vindu til vindu, slog dem i og surrede dem fast.

Fru Dora havde i disse timer — det var næsten midnat, ved 10-tiden havde orkanskudet lydt fra fortet — vænnet sig til stormens øredøvende brølen og tum-len, til sin mands hamren oppe og nede og knagen i husets træværk. — Nu kom der en lyd, en syden, som om en kæmpekedel — en kæmpetroldkedel — var kommet i kog og slog laaget af; eller som stormen havde mødt en modstander, der tog livtag med den. Hendes mand kom i spring ind i værelset; i det samme røg den ene skodde op, huggede tilbage mod muren med et smældende brag; sten og kalk hvirvlede ind. Jørgen Winge havde haft et nøgle tykt sejlgarn og en hammer i haanden; han kastede begge dele fra sig og strakte sig ud over vindueskarmen for at faa tag i skodden og hale den tilbage; men vinden holdt den, som var den sømmet fast til muren. Imedens jog stormen ind i værelset, greb fat i moskitonettet, saa sengen rystede; lampen blæste ud, alt hvad der hængte, fløj og klaprede paa væggene, og en del smaating faldt klirrende i gulvet.

Fru Dora saa ud; natten var ikke mørk. Himlen var grønvid med tynde skyer jagende som kulrøg fra et iltog.

Mod lysningen tegnede sig hendes mands kæm-

pende skikkelse; hun kunde se hans sammenbidte profil og musklerne som knuder i hans overarm. Ved anspændelse af al sin kraft havde han faaet skodden trukket løs fra muren, men stormen holdt igen, ruskede og rev. Det var som en kamp paa næver, og modstanderen var den stærkeste.

Fru Dora saa med en vis nysgerrig undren, at selv Jørgen kunde overmandes; saa sprang hun til, samlede det nøgle sejlgarn op, som han havde kastet fra sig, bøjede sig langt ud og stak det igennem krampen, der holdt krogen, og trak til, saa hun fik fat i begge ender, gjorde saa et skridt tilbage, stemte foden imod væggen og vandt det strammede garn til sig ved at vikle det om sine hænder. Tomme for tomme ved fælles hjælp lykkedes det dem at faa lukket til og faa krogen surret fast.

Winge vendte sig imod hende, aarerne paa hans hals svulmede, og haaret laa klæbet fast mod panden: „Doris, det gjorde du godt!“

Fru Dora var ved at tænde lampen; hun saa smilende op paa ham: „Ja, det er godt at være to om et trick.“

Han nikkede til hende og gav sig til at gøre ogsaa de andre kroge fast.

„Vinden sprang pludselig om, nu staar den paa her.“

Da han vendte sig om, sad fru Dora i sengen og talte brune draaber af i en ske.

„Vil du tage sovedraaber i aften?“

„Ja, Jørgen, nu tror jeg, jeg kan sove.“

Han lo. „Nej, Doris, nu bliver du et nummer for mærkelig. Sove i denne helvedeslarm!“

„Ja, Jørgen — kom her hen!“

Han løftede nettet og saa ind paa hende: „Hvad siger hjertet?“

„Det er saa stille nu! Føl hvor stille det er! Det der ude — det beroliger! Jeg føler, som om jeg kunde sove saa godt.“

„Underlige lille Doris,“ han bøjede sig ned over hende, „sov du! Jeg skal se at holde sammen paa huset.“

Fru Dora mærkede hans læber imod sin pande, og saa syntes hun, at hun sank ganske, ganske stille gennem rummet; blødt, varsomt sank hun med en kildrende følelse af velbehag; det var som grønt vand, der lukkede sig sammen om hende, hun alene gled ud i stilheden, og der skulde hun blive.

Saa pludselig bragede det løs, bragede som en lavine. Var det cirkus-galleriet, der faldt ned? Nej, det var jo bifald, klappen, bravoraab, banken med stolesæder. Ja, for det var lykkedes for hende, *det* hun altid havde spekuleret paa, drømt om, arbejdet for, ikke blot at svinge sig igennem salen fra én trapez til en anden, men at dale oppe fra kuplen og nedefter, ikke lodret, ikke i fald, men svævende skraat igennem rummet. Nu kom støjen igen, som om huset skulde falde. Man vilde se det een gang til, det vidunderlige, det som hidtil havde været anset for ugørligt. Bifaldet lød som kanonsalver, men hun blev staaende; hun følte en uovervindelig ulyst til at

krybe op ad stigen en gang til; hun vilde bort, helst lade sig falde ned i nettet og ligge ganske stille. Aah, men dette paatrængende rabalder . . . hvorfor elektriserede det hende ikke som ellers? Var det fordi Jørgen ikke var her? Den gamle godsejer havde kaldt ham hjem; hun vidste, hvad det gjaldt, men hun var ikke bange. Jørgen var stærk, og han var hendes. Man dunkede med hælene og klappede og raabte dacapo — dacapo! Og de to franske clownner brølede: Mlle. Doris, encore, en-core; men hun følte sig ikke stolt, ikke beruset, snarere det modsatte. Hvorfor skulde hun vove sit liv for alle disse fremmede, brutale mennesker? Hun fik øje paa direktøren udenfor artistindgangen; han saa rasende paa hende og svingede sin chambrière, som naar en af de sorte hingste vilde bryde ud af ensembleret; hun gik lige imod ham med sine øjne i hans; nu briste eller bære! Hun vilde ikke mere være slave, ikke lystre imod sin vilje. Nej — nu — nu var det over hende igen, dette øredøvende. Hvad var det dog? Slog han hende med piskan? Styrtede det hele sammen over hende? Jørgen! Jørgen!

Hun vaagnede i det samme. Sengen rystede som i søgang, regnen plaskede ned i værelset; hun rejste sig over ende. Hvad var det for sorte flige, der hang ned fra sengehimlen? Uhyggelige saa de ud som vingerne af en kæmpe-flagermus. Hun rakte den ene haand i vejret for at føle og vilde støtte sig paa den anden, men gav et skrig, for den rørte ved noget levende, varmt.

„Jørgen, — er det dig?“

„Ja, det er mig, og det sorte er min regnkappe, som jeg har bredt over os. Lige da jeg havde faaet husets halvhundrede skodder surrede fast og troede, at nu var fæstningen modstandsdygtig, begyndte skiferet at rasle af taget. Inde hos mig og i spisestuen underneden staar der tommehøjt vand. Kan du høre, hvor regnen siver ned?“

„Og kun herinde er tørt?“

„Ja, nu maa vi lade staa til.“

„Ja — vi maa lade staa til! Vi er paa en lille ø i oceanet — en ganske lille en! Bølgerne rejser sig om os, højere og højere — fraadende. Helt nær op til vores hytte kommer de, men vi er ikke bange, vel? Tværtimod, vi holder af høje bølger?“

„Ja, een af os holder af høje bølger og hviler bedst, naar en orkan er ved at rive huset ned. Doris, Doris, undertiden føler jeg mig som en forbryder, fordi jeg har taget dig bort fra dit element; — dit element er uro, anspændthed og — bølger, der næsten naar dig; du vil aldrig . . .“

„Jørgen,“ hun lagde sin haand over hans mund og gyste let, som en der fryser, „jeg har været der, du ved nok — i drømme . . . det, du altid tror, jeg længes efter. Jeg gjorde det store skraa fald, som de sagde var imod tyngdeloven, og fik fat i den lave trapez, og publikum brølede af begejstring. Men jeg var ikke glad og vilde ikke gøre det om igen; og direktøren truede mig med sin pisk, og de larmede, og — du var der ikke. Hører du: du var der ikke!“

Han trykkede hende ind til sig.

„Men det var jo kun i drømme, Doris.“

„Ja, men nu ved jeg, det vilde ogsaa være saadan i virkeligheden. Det er saa underligt, for jeg har sovet hele tiden, men det er, som jeg har drømt mig klog.“

„Fortæl, Doris!“ Han lukkede hende fastere ind i sin arm, regnen piskede mod taget og faldt rundt om i værelset i tunge dryp. Fru Dora hviskede med læberne imod hans øre:

„Ser du, Jørgen, før da jeg hjalp dig, og du sagde: „det gjorde du godt“ — ja, du sagde ikke andet end „det gjorde du godt“ — da følte jeg den lille kildren ligesom i gamle dage eller rislen . . . ja, jeg tror, det er en rislen — ned ad rygsøjlen, og jeg blev glad, men ikke saadan sejerstolt, forstaar du? Og, da jeg før middag fik angsten rystet af pigerne, saa de glemte sig selv og bare lystrede mig, da var det, fordi jeg *vilde* det. Ser du,“ hun knugede pludselig sine ti stærke fingre fast om hans nakke, „man opnaar kun et resultat som mit ved en jærnvilje, og den giver os magt over dyr og uudviklede mennesker, saa de lystrer, uden at vide hvorfor; men de føler sig trygge ved det. Jeg har syntes hidtil, at alt det jeg kunde, alt det jeg havde sat hele mit liv ind paa at lære, det var der her slet ingen brug for, her hvor jeg kun skulde være „bourgeoise“ —“

„Kun, — Doris?“

„Ja, ja, Jørgen, jeg har syntes, at det var „kun“ . . .

for al den tid, hvor jeg ikke saa dig, den har været ligesom ventetiden imellem numrene.“

Han strøg med den ene haand ned over hendes kølige blanke haar: „Og nu?“

„Ja, nu skal det blive anderledes! Jeg ved ikke rigtig hvordan; men orkanen har blæst liv i mig, medens jeg sov. Jeg føler, at jeg vil ikke længes mere efter det andet; og saa vil jeg finde paa noget her, som jeg kan bruge mine kræfter til. Det vil ogsaa blive mere ligeligt, for du har saa meget: dit arbejde og hundene og — firbenene . . . ved du, at jeg undertiden har hadet de firben . . . og saa — vil du heller ikke saa snart blive ked af mig.“

„Doris,“ han strøg stadig ned over haaret og saa frem for sig som i tanker, „ved du, hvad mor sagde, da hun havde set dig?“

„Hvad sagde hun, Jørgen, det har du aldrig fortalt mig?“

„Hun sagde: „Ja, hun er smuk og mærkelig“, og saa rystede hun betænkeligt paa hovedet og føjede til: „Men tro du mig, hun bliver aldrig andet end „Mlle Doris“!“

„Og du, du — hvad svarede du?“

Hun havde bøjet sig tilbage og saa paa ham med sine fosforlysende øjne.

— Han saa ind i dem og smilede:

„At det skulde være mig kært, for det var hende, jeg holdt af.“

Stormen stilnede af; det var, som den trættede sig ud, blev afmægtig i sin hidsige rasen; men regnen skyllede som ud af et kæmpe-bruseapparat med fingertykke straalere. Først ved daggry standsede den. Dagen brød frem uden sol og kastede sit graahvide lys over en hærget by. Skifer, mursten, træværk og afrevne skodder laa strøede som muslingskaller paa en strandbred; og hele gaden var et kanalnet af smaa vandløb.

De fleste mænd var gaaet til deres kontorer eller forretninger eller ud for at se, hvor stor skade der var sket, men mange huse var endnu tæt tillukkede. Alle havde lidt overlaster paa een eller anden maade; en del smaahuse var væltede ned fra træpælene, der havde baaret dem, og andre laa i ruiner.

Da lød der hovslag i det vaade grus, distingverede hovslag — ikke af uskoede negerheste — og knagen af læder.

Hvem kunde dog tænke paa at ride ud nu og i det føre og efter de rædsler?

Blege forvaagede kvinder kiggede ud, stirrede og kaldte andre til, som ogsaa stirrede.

Kunde man dog tro sine egne øjne? Havde man nogensinde kendt noget lignende?

At han — Mr. Winge — red ud, det kunde endda blive, hvad det var, men hun — fru . . . havfruen, som nogen kaldte hende . . . det var ligefrem forargeligt, ukvindeligt, en gammel kreoldame mente gudsbespotteligt.

Fru Dora Winge sad rank i sin engelske sadel og

saa paa al ødelæggelsen med sine klare ubarmhjærtige øjne; hesten gik forsigtigt, som dansede den imellem æg. Alle, selv de fordømmende, følte, at denne unge kvinde med det spændstige legeme og sfinkssmilet og det altid uberegnelige i sin færd var noget udenfor det dagligdags, noget man kunde drøfte og gisne over, men aldrig komme til at forstaa.

Oppe i et gavlvindu, hvor skodderne var revet bort, stod en ganske ung pige. Hun fulgte de forbi-ridende med øjnene, Wingses muskuløse junkerskikkelse og fru Doras smidige slankhed.

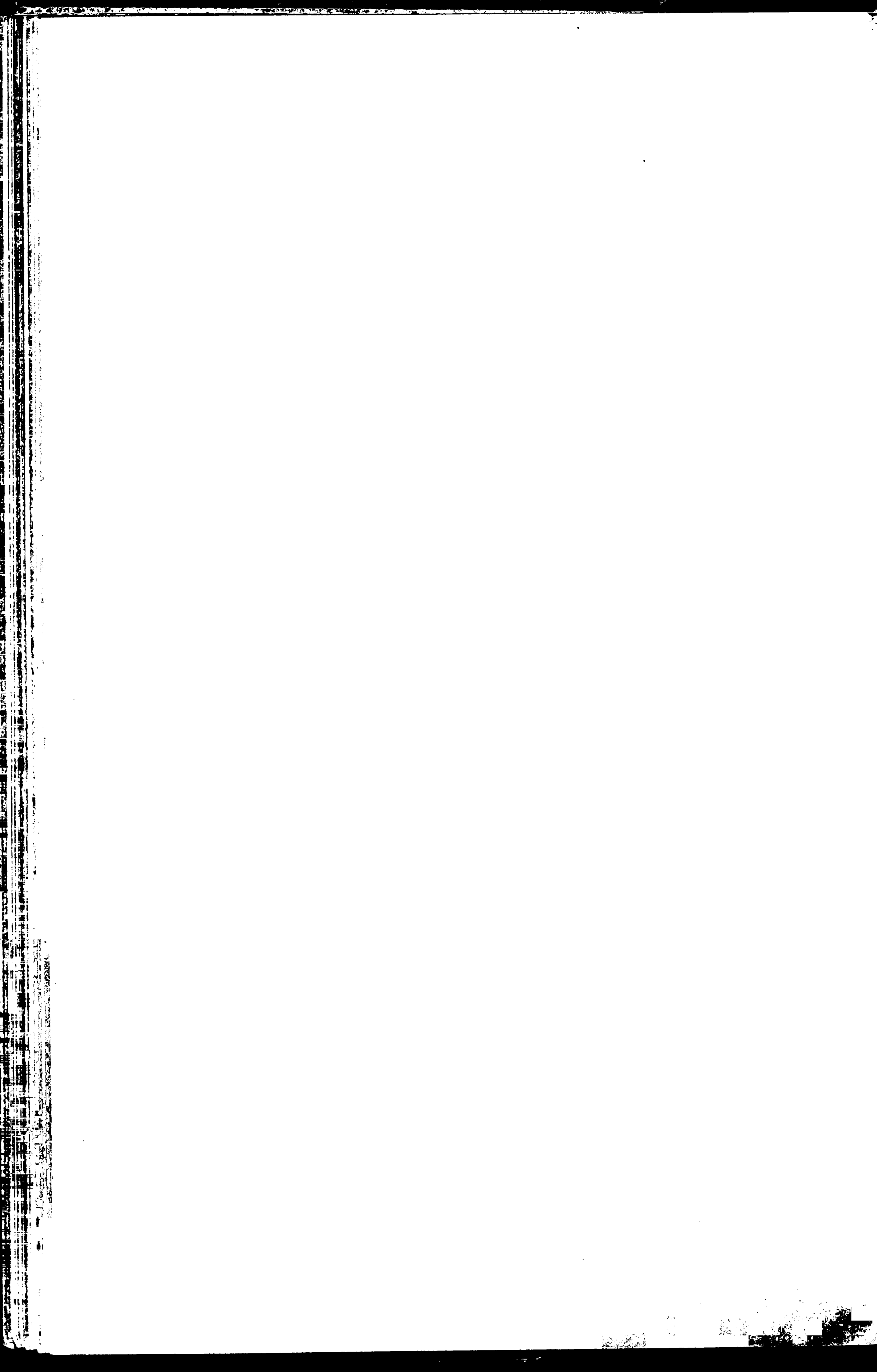
Nu saa de paa hinanden og smilede, smilede uden ord.

Den unge pige foldede hænderne og knugede dem imod sit bryst; det var, som noget i hende steg og steg.

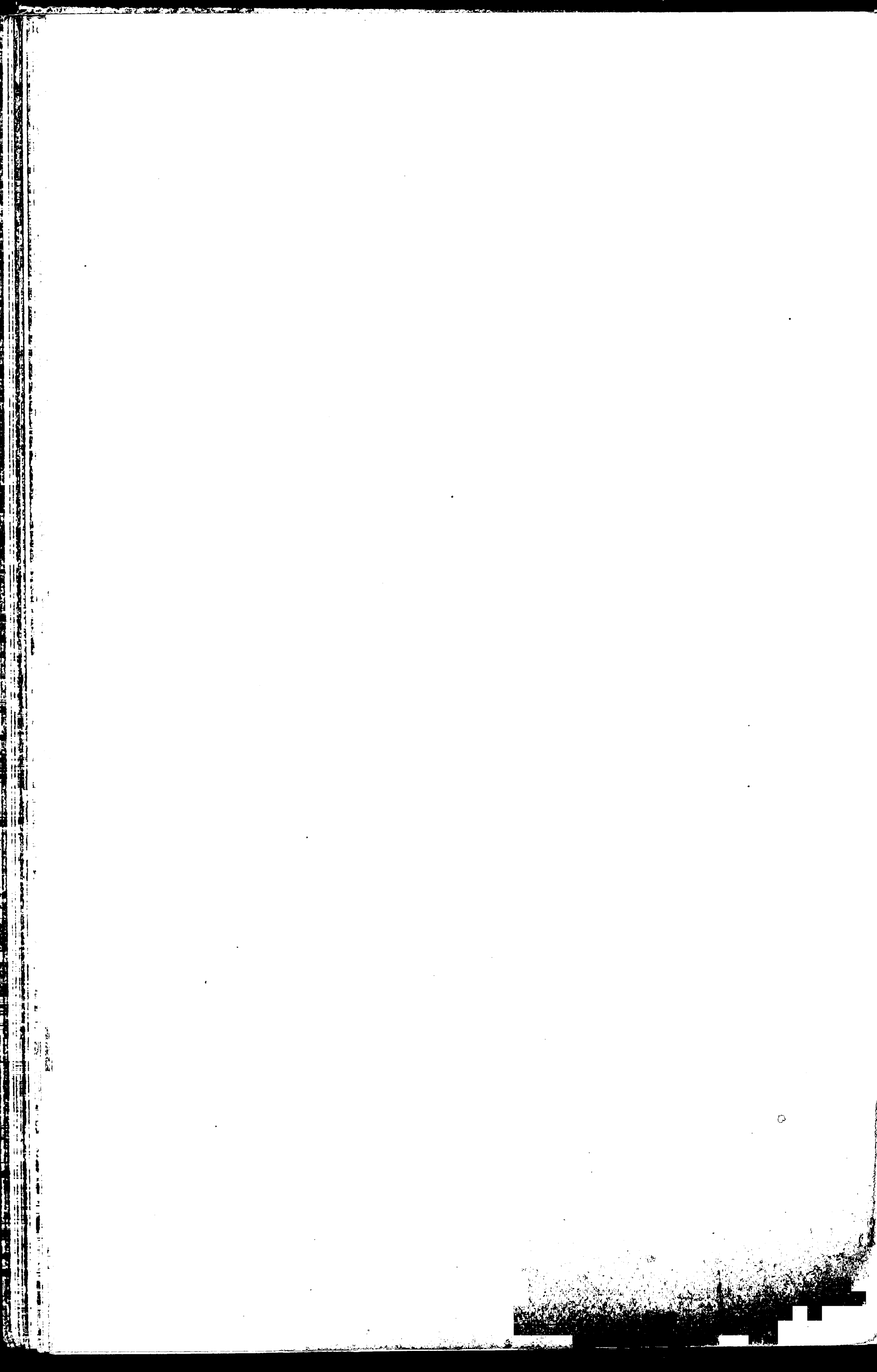
Hun bøjede sig ud saa langt, hun kunde, og stirrede efter de to.

Gennem oprevne gader red de, mellem huse i ruiner og forskræmte mennesker; og de saa ind i hinandens øjne og smilede.

OVER ATLANTEN

Første eller anden plads?" spurgte 1ste officer med et maliciøst glimt i øjet. Han stod neden for landgangsbroen og saa vurderende paa en homespun gentleman i knæbenklæder, der med en lærredsbeskyttet haandkuffert i haanden vilde gaa ombord i „Prætoria“.

Skibet laa i New York med dampen oppe for hjemgaaende.

„Første.“ The homespun saa lige ud.

„Saa er det denne vej.“

Han steg hurtigt op ad trappen.

„Jeg troede først, det var en engelsk trotter. Men han var kun imiteret.“ Styrmanden fulgte den tærnedede med øjnene.

„Hollænder?" foreslog lægen. Han stod lænet mod broens rækværk med en cigaret vippende mellem læberne.

„Nej, Skandinav. Jeg holder en drink paa det! — Har de damer første plads?"

Han vendte sig med et familiært smil mod to rødkindede damer, en moder og en datter, og de svarede fornøjet, at denne gang havde de første plads. Moderen lagde haanden paa hans arm og hviskede, at de

vilde saa gerne have begge deres kufferter med i kahytten, „for man maa jo kunne skifte lidt med toiletterne til dineren, ikke sandt?“

„Bitte?“ føjede den unge bønligt til; og han kneb det ene øje sammen og nikkede protegerende.

„Tusind tak!“ De arbejdede sig lidt tungt op ad trappen.

De fleste passagerer var allerede ombord med afskedtagende slægt og venner. De kortjakkede tjenere løb frem og tilbage, skænkede champagne, rystede cocktail og serverede whisky. Der blev grædt og let og kysset og sagt alle de smaa banale ting, som siges, naar alt det egentlige er sagt, og tiden dog skal fyldes med ord.

Helt alene sad den unge tærnede og saa med de lyse, nærsynede øjne gennem guldlorgnetten. Han lykønskede sig selv til, at han ikke havde nogen paa-rørende, der demonstrerede deres følelser.

Han tænkte paa den dag, hans moder havde fulgt ham ombord paa et af de „Forenede“. Det var dagen efter hans kandidateksamen. Hun havde beset hans kahyt, flygtigt iagttaget de andre passagerer, trykket hans haand med sin smalle behandskede og sagt dæmpet:

„Husk nu, Ernst, at du gør denne tur udelukkende for dine nervers skyld. Vent dig ikke for meget af Onkel Alfred og hans familie. Du ved, hvor snæver vor kreds er; det vilde være mærkeligt, om de efter saa mange aar vilde passe ind i den eller du i deres. Men du ved nok: hellere føle sig ene end gaa paa akkord!“

Lige inden hun gik over landgangsbroen, havde hun vendt sig imod ham og spurgt — med noget i øjnene, der sagde mere end ordene: „Jeg skal vel hilse Helene Zelchau?“ Og han havde besvaret blikket og sagt: „Ja, tak!“

Han rømmede sig, han følte sig saa tør i halsen; det var formodentlig af at se alt det drikkeri rundt om.

„Tjener, en whisky!“

„Straks, Sir, straks!“

„Bier! Bier!“

En høj knokkelstærk mager mand med gul ansigtsfarve og blaa rande om de feberstraalende øjne lagde armen om tjenerens skuldre.

„Bier, mein Bübchen! Fyrretyve aar har Heinrich Henze været ude, og nu skal han hjem til das grosse Vaterland. Forstaar du det?“

Et par andre mænd skød hurtigt ud fra trængslen, de nævnede deres navne og knugede Heinrich HENZES hænder. De trak nogle stole sammen, bøjede sig tæt frem imod hinanden og berettede — som brødre, der er gaaet hver sin vej, og nu mødes.

En klokke kimedede, og maskinen slap damp ud. Man tog for alvor fat paa den allersidste afsked. Alt var uro og opløsning. Noget bloddryppende højrødt med nikkende strudsfjer dukkede frem paa promenadeparket; det var en lille dame med favnen fuld af blomster, der i sit kølvand havde en ung mand af den ideale amerikanertype, muskuløs med hængeskuldre, glatraget, kæbepartiet skaaret til i firkant, holdningen skødesløs, „sixpencen“ bag i nakken.

„Kan du se, Miles, vi naaede det?“

Hun vendte sig smilende og flagrede videre som et valmueblad for vinden.

Overstewarten banede sig hurtigt vej hen til dem med et glad, forbindtligt smil:

„Tillad, Mrs. Donovan, at jeg tager blomsterne! Sagerne er bragt ned i kahytten.“

„Vi faar vel den sædvanlige?“

„Bevares, Madame — altid til Deres disposition!“

„Har De set hestene, Mr. Schwank? Er de ikke dejlige i aar?“

„Første klasser, Madame!“

Han bukkede, og hun forsvandt ind gennem damesalonen.

„Bob, nu *maa* du gaa!“

Den tærkede hørte en patetisk, bønlig kvindestemme lige bag sig, og en mandsstemme svarede:

„Jeg kan ikke, Bess, det er det hele.“

„Oh, men Bob, naar jeg er sendt bort for at glemme dig!“

„Ja, gør det sagen lettere?“

„Jeg vil skrive en dagbog til dig saa tyk som en bibel.“

Mandsstemmen mumlede noget om, at han vilde gi' Fanden i dagbog.

Nu var maskinen begyndt at arbejde, det saa ud, som bolværket gled tilbage.

„Er alle fra borde? Er alle fra borde?“ En officer gjorde en hurtig runde hen over dækket.

„Nej, Bob er ikke!“

Det brast fra den patetiske stemme som et nødskrig.

„Saa maa „Bob“ tage trip'et med!“ Officeren smilede ud af øjenkrogene.

„Nej, det er jo netop det . . .“

„Never mind! Jeg skal gaa! Farvel, Bess!“

Han var i to spring nede ad trappen til anden plads. Der blev stort røre, alle trængte sig om rælingen. Nogle lo og raabte bravo, andre klappede i hænderne; den tærnede forsøgte at komme til, men var ikke energisk nok.

„Hvad gør han?“ spurgte han den høje tysker og forsøgte at se uinteresseret ud.

„Han entrer over i et tov. Pokker til fyr! Saa, nu er han der! Tre cheers for Mr. Bob!“ Og hurraerne fyredes af som kanonskud.

Den unge pige var sunket ned paa en bænk og havde gemt ansigtet i hænderne. Den valmuerøde kom flagrende hen imod hende:

„Det var en rekord! Oh — jeg vilde være stolt, hvis jeg var Dem! Jeg hedder Mrs. Donovan, maa jeg være Deres ven?“

„Er han ovre? Tak! Oh, tak! Jeg hedder Bessy Harvest, og Bob er . . .“

„Bob er en „brick“! Ham finder De ikke magen til i Europa!“

— — —

Paa to dage var selskabet rystet sammen.

Cand. jur. Ernst Hald søgte at hylle sig i den eksklusivitet, som hans moder og „kredsen“ vilde vente sig af ham.

De unge damer var utrættelige i at arrangere lege paa promenadedækket, og en af de mest yndede bestod i, at man skulde samle kartofler op fra gulvet med en træske uden at bruge venstre haand. Den, der fik flest samlet op i den kortest mulige tid, fik mesterskabet.

Han fandt, det var en latterlig og uværdig beskæftigelse at ligge paa gulvet og samle kartofler op, men han kunde simpelthen ikke slippe. Naar han høflig og koldt afslog en opfordring, saa et par smilende øjne ind i hans, og en deltagende stemme sagde: „Oh, De er søsyg, Sir! Det gør mig saa ondt for Dem!“

Den fjerde dag saa han sig selv baaret i guldstol dækket rundt som kartoffel-champion.

Den eneste af de unge, der sjældent deltog i legene, var Miss Harvest, og han tænkte med haanlig ironi, at hun formodentlig skrev dagbog til Mr. Bob.

En dag lod han ganske i forbigaaende en bemærkning om den unge dames usynlighed falde til Mrs. Donovan.

„Bess? Oh, hun underholder Darling.“

„Darling?“ Hald rynkede brynene.

„Ja, kom og se! Denne vej!“

Mrs. Donovan vinkede ham med sig, samlede med begge hænder op i sine silkevolants og forsvandt gennem en lem ned ad en stejl trappe. Han fulgte efter.

De kom igennem et stort skur, hvor der stod automobiler og motorcykler.

„Ser De hende?“ Mrs. Donovan greb ham i armen og pegede gennem en dør. Rummet indenfor var indrettet til hestestald. Fire heste stod paa rad med

indbundne ben. De tre havde hovederne op imod væggen, men den fjerde stod løs i baasen og havde vendt sig modsat de andre.

Foran den, paa en lav gyngestol, sad Miss Bess. Hun havde lagt sin kind ind mod hestens mule og sad og sang blødt og dæmpet med en vemodig klang i stemmen, og hesten stod ubevægelig med drømmende lyttende øjne.

„Darling elsker sang og musik,“ hviskede Mrs. Donovan. I det samme fik Miss Bess øje paa dem.

Hald var pinlig berørt over at have beluret hende, nu vilde hun naturligvis rødme og blive genert eller fornærmet. Men — hun hilste dem med et smil og slog over i en vals:

Daisy, Daisy, give me your answer, do!
 I am half crazy out of love for you!
 It won't be a stylish marriage,
 for I can't afford a carriage.
     But you look sweet
     upon the seat
 of a bicycle built for two!

Hald satte sig paa en kasse og sang med. Mrs. Donovan løftede forsorent op i volanterne og gjorde pas.

„Er Darling ikke henrivende?“

Miss Bess rejste sig og lagde sin arm ind over hestens silkeblanke ryg.

„Jo.“ Hald saa paa denne fine slanke gipsygirl med de varme øjne i det lille pikante porcelænsansigt; han bøjede sig frem imod hende og sagde langsomt —

og begreb ikke, at det var hans stemme: „Jo, hun er henrivende!“

„Well!“ Mrs. Donovan standsede, som var mekanismen sprunget i hende. „Min kære Bess, jeg vil i al beskedenhed minde Dem om, at det er fire dage siden, at Bob vovede livet for to ekstraminutter i Deres selskab.“

Hald følte noget i det øjeblik, som mindede ham om en sommernat efter overstaaet artium; det var den eneste gang i sit liv, han havde været paavirket af champagne; han saa fra Mrs. Donovan til Bess og sagde koldsindigt: „Jeg vil se Bob hængt!“

De to damer stirrede paa hinanden og saa paa ham og brast i latter. Mrs. Donovan lo, saa hun tumlede op ad væggen; hver gang det stilnede af og deres øjne mødtes, tog det fat igen.

Hald rynkede brynene. Havde de forstaaet det hele? Havde de forstaaet hans tilbageholdenhed og dens motiver, men bare ikke villet tolerere den? Maaske „holdt paa“, at de kunde faa ham „rundt“.

„Never mind!“ Han saa sig om i det primitive skur med den meningsløse gyngestol, de blanke hesterygge og disse to forfinede, friske, naturlige og ekscentriske unge kvinder, skubbede huen bag ad nakken og lo med.

„Nu skal vi have en picnic,“ sagde Mrs. Donovan og blev forretningsmæssig. „Bare vi ikke gør Darling nervøs, den er saa sensitiv.“

Hald blev sendt op i hendes kahyt, hvor der duftede som i en jasminhæk, for at hente nougat-konfekt;

selv tog han madeira med og stak vinglas i lommen. De trak stolen tæt hen til kassen, og aldrig havde Hald anet, at hans engelske ordforraad var saa rigt.

„Hvad skal De nu, naar De kommer til Danmark, Mr. Hald?“ Mrs. Donovan havde stødt sit glas imod hans og sagt „Skaal!“

„Jeg skal . . . jeg haaber, jeg skal komme ind i et af de kontorer, der behandler de offentlige — eller landets sager.“ Han maatte søge lidt efter udtryk.

„Aah! Sidde ved en høj pult og læse dokumenter igennem, skrive lidt krims-krams paa dem og række dem til den næste pult!“

„Ja, saadan noget.“

„Oh! Er det et liv!“

„Hvad skal De da?“

„Well, nu skal vi først til løbet i Buda-Pest. Der kan vindes 30,000 gylden. Det er da penge, ikke sandt? I St. Petersburg for to aar siden vandt „Swift“ der 40,000 rubler i to løb. Nu kommer vi fra Boston.“

„Men paa den maade har De jo ikke noget hjem?“

„Jo, paa den maade er hele verden mit hjem. Hvor jeg kommer hen, hedder det: Velkommen tilbage, Mrs. Donovan, — saa glad over at se Dem! — Man vænner sig til at springe alt det kedelige over, forstaar De, og bliver venner pr. snapshot. Se nu Bess! Nu skal hun til Paris og jeg til Buda-Pest, men naturligvis kabler jeg straks til hende, hvis Darling kommer ind som nr. 1. Og naar vi mødes næste gang — maaske i en hotelevator i London, maaske i Katakomberne, maaske til en lunch paa Fifth Avenue, bliver det

første, vi siger: Kan De huske vor picnic i stalden og den danske gentleman, hvad var det nu, han hed? Mr. Hald! Oh, ja, Mr. Hald! Som viste sig at være egentlig virkelig rigtig rar.“

Hald havde pudset sine lorgnetter, nu satte han dem paa og saa over paa Miss Bess: „Skal De til Paris, Miss Harvest?“

„Ja, jeg skal uddanne min stemme — saa jeg ogsaa kan synge for mennesker. Maaske kommer jeg en gang som „stjerne“ til København.“ Hun smilede ham ind i øjnene. „Saa vil De da komme og klappe, Mr. Hald!“

„Ja,“ Hald saa fast paa hende, „jeg vil spare alle mine armkræfter sammen til den dag.“

— — —

„Ja, du ser virkelig paafaldende rask ud! Paafaldende. Dit ydre har næsten tabt lidt af det karakteristiske, det — hvad skal jeg sige — det indolent overlegne!“

Konferensraadinden og hendes søn sad ved en fint sammenstemt middag — den første efter hjemkomsten.

„Ja, det kommer maaske af, at det indolent overlegne, som du kalder det, ikke var videre i kurs i Amerika.“

„Naa — men nu er du jo hjemme igen! — Ved du, Ernst, at du har ikke spurgt til en eneste af kredsen? — Det kan jeg dog fortælle dig, jeg havde departementschefen til bords hos Onkel Augusts forleden dag, og han mente, at du var sikker paa at komme ind i udenrigsministeriet. — Naa, og saa . . .

havde jeg tænkt at indbyde kammerherrens og Helene her paa søndag; sammen med andre eller en familie, ligesom du synes.“

Konferensraadinden havde flere gange pavseret som for at give plads til et svar, men sønnen sad med et underligt, halvt fraværende og halvt agtpaagivende blik og stirrede paa den gamle sølvopsats, der stod foran ham.

Først havde han kun set sit eget ansigt derinde som en lang latterlig karrikatur, og saa var det, som han inde bag ved saa hestestalden paa „Prætoria“. Han saa Mrs. Donovan klædt efter den nye og den gamle verdens mest ekscentriske modeindfald, siddende paa en kasse med fødderne dinglede som en skolepige, og det lille gaminansigt tindrende af livslyst. Han kunde se hende hugge de smaa musetænder sammen og sige: „Den første gang min mand vandt et løb, da skreg jeg. Men hvis jeg skriger igen, kommer jeg ikke med; nu bider jeg bare i mit lommeværklæde!“

Og han kunde se Miss Bess med den mathvide arm hen over hestens hals, han kunde høre hendes bløde nynnen, naar hun lagde sin kind ind til det mørke hesteansigt med de sørgmodig lyttende øjne, og han syntes, at han kunde føle hendes blik, da hun sagde: „Saa vil De da komme og klappe, Mr. Hald!“

„Ernst, det er dig, der plejer at ringe! Du spiser ikke af druerne. Nej . . . det var det, jeg vilde sige, jeg tror nok, at Helene . . .“

„Mo'r, oprigtig talt, jeg gider ikke tænke paa Helene. Ikke nu.“

„Gider — ikke — tænke — paa . . .?“

„Og jeg vil heller ikke ind i ministeriet.“

Konferensraadinden havde lænet sig tilbage mod stolens høje læderryg og saa stift paa sin søn — denne søn, der aldrig havde foraarsaget hende en times uro eller vanskelighed.

„Ser du, mo'r,“ han havde bøjet sig lidt frem over bordet og talte langsomt, som om han saa sig til *det*, han sagde, et eller andet sted langt borte, „jeg har jo, fra jeg som 6-aarig kom i privatskole, hørt dette om „os“ og „de andre“, om vor kreds og — og de andre. Jeg bildte mig ind, at saadan var det nu engang indrettet af en højere styrelse, og at saadan var det hensigtsmæssigt. For, vi og kredsen, vi var altsaa saadan, og de andre“ — han gjorde en ubestemt haandbevægelse — „de var saadan. Det er ogsaa rigtigt,“ han saa pludselig op, og hans øjne lyste stærke og unge i det solbrændte ansigt, „men det er os, der snyder os selv ved at lukke os ude. Vi — vi kører aandelig og legemlig talt i wienervogn; det er standsmæssigt og værdigt — en mil i timen. Men de andre — de erobrer jorden med patentpumpede gummihjul og luften med aëroplaner.“

Konferensraadinden spillede stærkt med sine hvide fingre paa dugen, og hendes næseflige bevægede sig.

„Har 14 dage i Amerika kunnet udrette dette, kunnet slette 24 aar ud?“

„14 dage imellem amerikanere har kunnet det.“

Han saa Mrs. Donnovans lille juvelfunklende næve true inde i opsatsen.

„Jeg er 24 aar, jeg vil ikke køre rundt i wienervogn — ikke endnu da.“

„Du har maaske ingen bestemte planer?“ Konferensraadinden lod øjenlaagene glide ned over øjnene.

„Jeg vil se at komme ind i noget konsulatvæsen og saa — ud.“

„Og dine 6 lauder?“

„Ja, dem har jeg jo nu een gang; jeg haaber ikke, at de vil skade mig.“

Konferensraadinden skød stolen tilbage og rejste sig. Ernst gik hen og tog hendes hænder. Var der ikke glimt af forstaaelse at se i hendes øjne?

Hun gjorde lempeligt hænderne fri:

„Jeg kan ikke indse betydningen af at erobre jorden og luften. Det, det kommer an paa, synes mig, er at betyde noget i den kreds, hvor man hører til.“

„Ja, mo'r, saa længe man tror, at den „kreds“ er centrum, og at dens mening er det, der gælder; men det tror jeg ikke længere. Mo'r — du skulde prøve et trip over atlanten.“

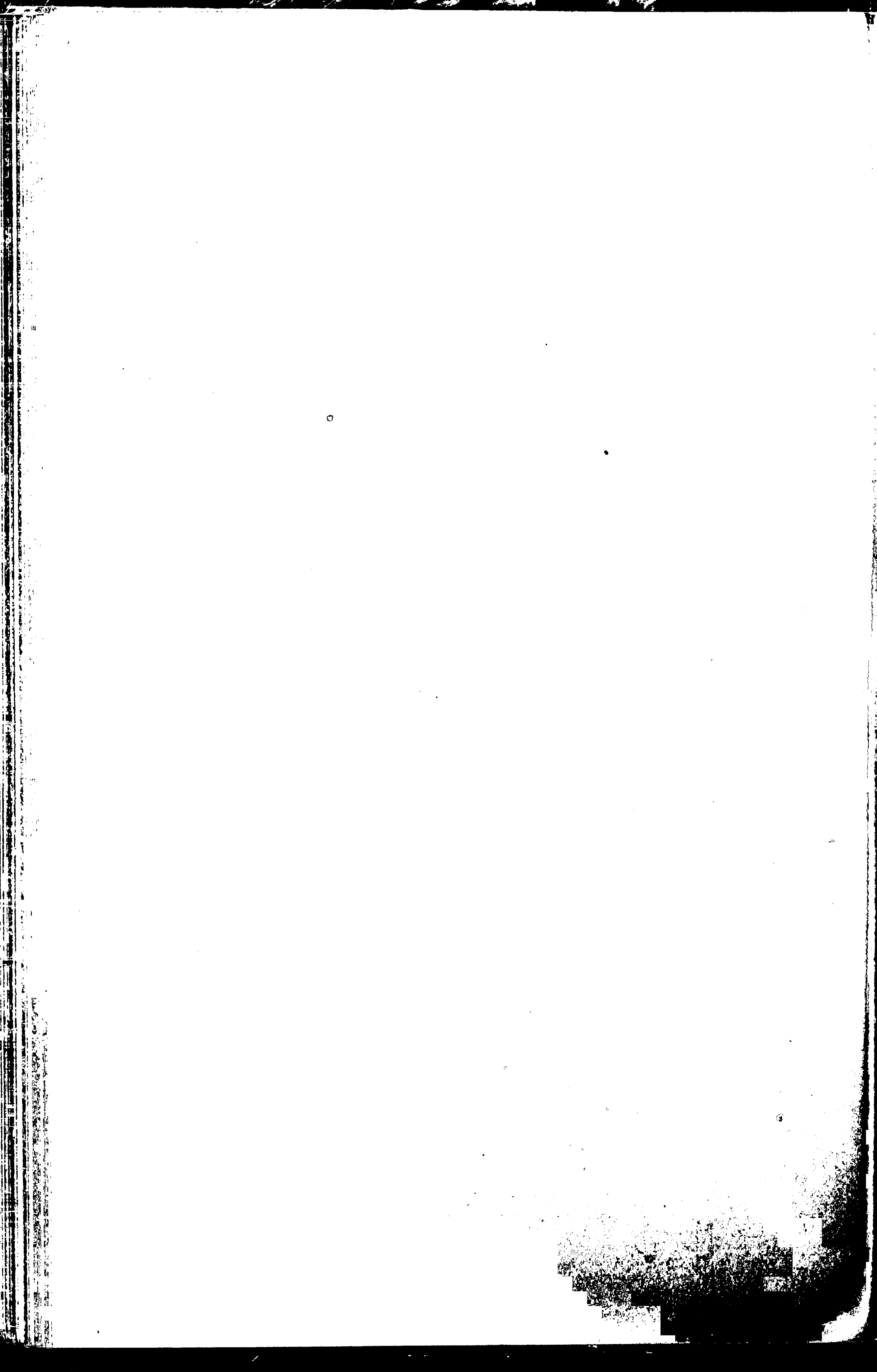
„Vil du være saa god at ringe paa kaffen! — Vil De servere den i karnapværelset! Og vil De være saa god at sige til jomfruen, at hun skal ikke bestille tjeneren til søndag.“

DE TRE SØSTRE
FORTÆLLING FRA VESTINDIEN

Midt i byens hovedgade laa et stort graat stenus. En grim kolos vilde det have været, naar det ikke ud imod gaden havde haft en række mursøjler, der bar galleriets tag og foroven rundedes i buer, som var overløbet med en slags stærkt blomstrende klematis. Noget forfaldent og øde var der over stedet, mørkt maatte der være i stuerne bag ved galleriet, skodderne trængte til maling, og laagen ind til gaarden manglede de halve af sine tremmer, men det hævdede sig blandt de omliggende pænt holdte træhuse som en veteran mellem pudsede rekrutter.

Her boede gamle Mr. Lennow med sine tre døtre; de havde oprindeligt været fire, men én var blevet gift i Amerika og var senere død. Han havde en gang ejet en stor sukkerplantage paa nordsiden, en kvægplantage oppe i højene og huset her i byen; han havde regeret med en jærnhaand baade ude og hjemme, havde haanet de mænd bort, der havde bejlet til hans blide kønne døtre — søofficerer, embedsmænd og plantagens unge forvaltere, stoddere havde han kaldt dem. Hans døtre var vant til rigdom og luksus, og til rigdom skulde de gaa ind, hvis han skulde give sit minde.

Kun den yngste blev gift, fordi en velstillet amerikansk forretningsmand bød sig til.

Saa kom nedgangsaaene. Gamle Lennow saa sine rigdomme smuldre bort. Plantagen paa nordsiden gik ud af drift, groede i busk, det store stuehus mistede tag og skodder og var snart en overvokset ruin; kvægplantagen blev solgt for en bagatel, kun det graa stenhus i byen beholdt han tilbage.

Aldrig maatte de forandrede forhold nævnes; hver eftermiddag kørte han tur i sin store dobbeltvogn, der var forspændt med to stor-knoglede, men velstriglede heste; og til middagen skulde døtrene møde i toilette.

Retterne bestod ofte kun af urtesuppe og en tærte, men den gamle kusk — Jesias hed han — vartede op med samme omstændelige omhu som i gamle dage, da bordet havde bugnet af stege og bagværk og været omgivet af gæster. Han skænkede citronvand i vinglassene og satte en krystalskaal med duftende blade ved hver kuvert til haandvask.

Da Mr. Lennow laa paa sit yderste, sad hans døtre om ham som tre forskræmte duer; det var ikke sorg, de følte, men unævnelig hjælpeløshed. Han, der laa dør, havde aldrig tilladt dem en selvstændig tanke eller ytring; al tid havde de blot maattet gøre sig smaa under hans vilje, og — nu gik han fra dem.

Han aabnede øjnene under de buskede graa bryn og sagde:

„Ellinor, du er den ældste, jeg vil tale med dig.“

De to yngste listede stille ud.

Ellinor blev kold og klam i hænderne — vilde han virkelig tale med hende? Tale om alt det, der var sket, maaske sige, at han var bedrøvet over, at han havde staaet deres lykke i vejen. Aah, nej — hun blev saa dødelig angst, nej, det vilde hun ikke kunne bære, ikke af ham; saa dybt maatte han ikke ydmyge sig; hun vilde ikke kunne taale at høre det.

„Ellinor,“ ordene kom lavt og langsomt, men tydeligt, „husk al tid paa, at *min* fader, — din bedstefader, — der som yngste søn kom herud for at skabe sig en stilling, blev øens rigeste mand og dens mest ansete, og at hans fader, din oldefader, var „member of the house“. Han kaldtes ikke Mr. Lennow slet og ret, men Sir William. Du er Miss Lennow, og naar jeg er død, er du slægtens hoved; husk, hvad du skylder den. Min svigersøn har skrevet til mig, at han har indladt sig paa byggespekulationer i Chicago, som er slaaet fejl, at han maa prøve lykken andet steds, og at hans datter er ham til besvær; jeg har selvfølgelig svarret, at hun kunde faa sit hjem her. Hun er 18 aar. Opdrag hende, som jeg vilde have gjort det, og nu — kald dine søstre ind!“

Da de igen alle tre stod om den store matte mahogniseng, saa han fra den ene til den anden, og hans underlæbe skælvede, som naar man kæmper imod graad; da knælede de alle tre og hulkede.

Da de igen saa op, var lyset slukt i hans øjne, og han mumlede næsten uhørligt:

„Husk, hvad I skylder . . .“

Henne ved døren stod Cooky Jane og Jesias, begge

barnefødte paa nordside-plantagen og lige saa uløseligt knyttede til den Lennowske familie som deres fædre, der havde været slægtens lovlige ejendom.

Jane gik hen og lukkede sin herres øjne, nikkede saa tilfreds med hovedet og sagde:

„Master vil blive et smukt lig, naar vi faar ham klædt. Jesias, hejs flaget paa halv stang, enhver kan komme og se ham.“

Jane klædte sig i lilla med hvid turban, og Jesias gik paa vejen til præsten og byfogden ind og fik sort bind om armen. De to ryddede salen som til dans, iførte den døde kjolesæt og manchettinned, og snart var huset fuldt af mennesker, der kom og gik.

Mr. Lennow havde de sidste aar skilt sig fra alle ved en mur af utilnærmelighed; men han havde en gang været den store massa, som der havde staaet glans om, og om hvis rundhaandethed der gik sagnagtige fortællinger.

Den tid var det, man mindedes nu, og store kranse med svajende farniensis og hvide liljer laa spredte til beskuelse i et sideværelse sammen med smaa skæve kors og buketter med sløjfer. Jesias viste folk ind til liget; men midt imellem kransene stod Jane; hun knejsede som en høvdinge-kvinde; og da en lille gammel dame, der én gang havde staaet familien nær, og hvis skæbne ikke havde været dennes ulig, traadte ind, udbrød hun ekstatisk, idet hun strakte armene ud over det duftende blomsterhav:

„Oh, Mrs. Jones, dette — det er oprejsningen!“

Oppe i soveværelset var de tre søstre travlt be-

skæftigede med at faa deres sørgetøj i stand. Det var svært, for silke var jo ikke sorg, og deres uldne kjoler var næsten grønne ved dagslys. I dag gjorde det ikke noget, for de kvindelige paarørende formodedes at være for oprevne til at vise sig paa selve dødsdagen og fulgte ikke med til kirkegaarden; men dagen efter vilde folk komme paa visit, og saa maatte de være i orden.

Den yngste søster, Joe, havde vendt vrangen ud af sin nederdel og holdt den op for sig.

„Synes I ikke, den er mere sort paa denne side?“

„Jo lidt,“ sagde Miss Hester og saa forknytt paa den.

„Ja, for hvis jeg sad oppe i nat, kunde jeg vist nok faa den vendt. Hvad siger du, Ellinor?“

Den ældste søster stod med et udtryk i ansigtet, som de andre aldrig havde set der før. Hun holdt sine smaa hænder knugede mod hver side af hovedet, som for at holde igen paa noget, der rørte sig derinde og smærtede; hendes bryn var trukket tæt sammen.

„Søstre,“ sagde hun og lod hænderne synke, „jeg tror, vi skal købe helt nyt sørgetøj!“

„Købe?“

De to andre lod det synke, de havde i hænderne.

„Ja, jeg tror, vi skylder slægten det, — merrino til 60 cents yarden.“

Skonnerten var ved at passere det smalle løb, der fører igennem et rev, hvorimod havet altid brydes i hvidpisket skum; indenfor er en havn for mindre skibe.

I forstavnene stod en sortklædt ung pige og saa ind imod land, saa med undersøgende øjne paa det gamle graa fort med bastionerne, paa det mennesketomme værft, der bagtes i solen, og igennem en øde gade saa hun, og hun syntes, dette var som et lille dødt sted udenfor verden. Der var noget uvirkeligt over det, som var det en række kulisser, der kunde tages ned og foldes sammen. Hvad mon det dog kunde være for mennesker, der levede her? Hvor kunde nogen holde det ud — uden jærnbane, elektricitet og telefon. Hun satte sine højhælede støvler fast i dæksplankerne og knyttede uvilkaarlig hænderne. Hun havde lovet sin fader at foretage denne ekspedition — hun forstod nok, at han var bange for, at hun paa en eller anden maade skulde blive narret for sin mødrene arv — men blive her, det skulde hverken han eller pengemangel kunne tvinge hende til. Om ikke andet kunde hun tage en plads som stewardess for at slippe herfra, for gerrige var de jo nok, disse tanter, siden de ikke, da det gik nedad for hendes fader, havde kunnet yde den sum, der vilde have hjulpet ham over vanskelighederne.

Hun skruede sin kikkert ud og iagttog den lille gruppe mennesker, der nu havde samlet sig i land, formodentlig for at afvente skonnerten; de var lysklædte med mørke ansigter. Paa nogle af kvinderne stak de sorte fødder frem under skørterne; og nu fik hun øje paa en mand, — en helt menneskelig hvid mand med guldtræsset kasket! Stakkel, hvordan var han dog kommet her! Saa holdt der et køretøj, lidt

inde i skyggen, som hun paa sit amerikansk kaldte „a jolly turn-out“, en tosædet vogn med taget hvilende paa fire stænger. Den hældede lidt til højre, „fordi“, afgjorde hun ved sig selv, der havde en tung person haft sin faste plads; den var forspændt med et par heste, der saa ud, som om de sov og aldrig skulde vaagne mere.

„Det er vogn efter mig,“ tænkte hun, „jeg skal sætte mig i venstre side og se, om jeg ikke kan bøde lidt paa den tunges ubetænksomhed.“

Da hun kom i land, stod den gamle kusk med hatten i haanden:

„Misserne Lennow sender mig. Velkommen, Miss — for det er vel Miss Merrick?“

Den unge pige hilste venligt paa den gamle mulat og foreslog, at de skulde tage hendes kuffert med med det samme, den kunde jo staa foran.

Jesias saa paa den kæmpestore, metalbeslaede kuffert, der i øjeblikket svajede paa hovedet af en neger, og sagde stilfærdigt:

„Undskyld, Miss, men jeg tror, det er rigtigere, at jeg henter den bagefter.“

Da den unge pige saa forbavset paa ham, fortsatte han:

„Min følelse siger mig, Miss, at det er mere rigtigagtigt.“

Miss Merrick steg uden videre protest ind og satte sig determineret i venstre hjørne. Jesias forsøgte et smæld, og hestene satte sig forsigtig i bevægelse.

Ruth Merrick havde været hos sine tanter i 5 dage, og hun skrev til sin „best friend“, en ung tandtekniker, at de fem dage havde været som et kapitel af en lille, sær novelle . . . „De er smaa gamle mennesker med barneøjne — mine tanter, — og de siger kun smaa forsigtige ord om ingenting, men naar man vil forsøge at være ligefrem og gaa løs paa dem for at komme dem lidt nærmere, bøjer de af med verdensdamers sikkerhed og trækker linjen, hvor den var før, og hvor de ønsker, den skal vedblive at være, og man staar udenfor og føler sig som en taktløs yankee. De spiser saa lidt som kanariefugle og mest af saadanne ting, som vokser her, men til mig er der altid kød og det, de her kalder „irske kartofler“ (i modsætning til deres egne „søde“). Jeg maa ingenting bestille i huset, og da jeg en dag kom til at fortælle, at det sidste aar havde papa og jeg ingen tjenestefolk haft, saa jeg var vant til at gøre husgerning, saa de sig forskræmte om, og Tante Ellinor lagde fingeren paa munden og sagde: „Tys!“

Fik jeg mig ikke hver eftermiddag en tennis, hvor jeg banker modspillerne med alle mine opsparede kræfter — for her er virkelig unge folk — saa, kære Bob, havde du din „best girl“ igen med næste baad. Her er en ung pige, der er min trøst; hun hedder Jessy Jones; hendes fader har en rhumshop og er byens rigeste handlende. Hun er opdraget i England og saa godt, forsikrer jeg dig, at man kunde tro, det var gjort hos os. Vi føler os som landsmænd, men tanterne rynker lidt paa deres smaa velformede næser,

for i deres unge dage var Jessys mo'r én, som man slet ikke kendte, og saa kan Jessy heller ikke være helt acceptabel; det med rhumshoppen gør derimod ikke det mindste. Jeg maa sige, jeg har aldrig tænkt mig, at etikettespørgsmaal kunde være saa indviklede og ubegribelige.“

Ruth havde om aftenen bestemt, at hun vilde staa saa tidligt op den næste morgen, at hun kunde gaa en tur i morgenkøligheden. Hun trængte til at føle pustet af en frisk brise, og allerede ved 5-tiden stod hun foran spejlet og stak hatten fast i sit store, blankbrune haar; hun trængte til at røre sig, gaa sig træt.

Hjemme i Chicago havde dagen været delt imellem kontorarbejde og husgerning, og endda var der blevet tid til baade sport og fornøjelser, — der var jo mange timer fra 7 til 12, — og hun følte endnu virksomhedsuroen krible i sig. Hun knappede sine handsker, tog sin parasol og listede lydløst igennem den lange gang forbi tanternes soveværelser. Gadedøren var laaset, saa hun maatte ud igennem gaarden.

Da hun nærmede sig køkkenet, standsede hun forbavset, der lød stemmer derud fra, og den ene var Tante Ellinors. Tante Elli i køkkenet paa den tid? Hun sneg sig lydløst forbi og kiggede derind.

Jane stod med sin mægtige torvehat over turbanen og holdt paa en plade med smaa runde brød, der lige var taget ud af den store murede ovn, hvor hun saa brændet gløde langt inde, og Tante Elli — hun havde

en rød plet paa hver af sine ellers saa blege kinder — satte egenhændig brødene over paa en stor træbakke, saadan en som brugtes, naar varer bares rundt ved dørene til forhandling.

Ruth standsede et øjeblik nedenfor vinduet og hørte sin tante sige:

„Denne gang, Jane, tror jeg, du skal sige, at jeg sender disse rosinkager. „Miss Lennow sender dem med hilsen, hun har gjort sig en fornøjelse af at bage dem, kun 5 cents stykket?“ Og naar du gaar hjem, saa tag et stykke lever med fra Mr. Bean.“

„Lever, Ma'm?“ kom det lidt misbilligende fra Jane.

„Ja, vi vil prøve det; maaske lever netop er Miss Merricks livret. Jeg har hørt om mennesker, der foretrak lever for bøf.“

Ruth listede lydløst, som en tyv, der har gjort indbrud, ned ad trappen og skyndte sig ud ad byens hovedgade.

Her blev husene mindre og mindre, tilsidst var det kun hytter, og endelig holdt de op, og man stod paa en korsvej med grønt til alle sider. Til højre stod et kæmpemæssigt silkebomuldstræ med døde grene i toppen og andre garneret med noget hængende slør-lignende graat som gammelt spindelvæv eller uplejet glansløst haar; forneden delte den manglekantede stamme sig, saa den hele vejen rundt dannede cirkelformede rum. Ruth maatte, hver gang hun kom her, standse og se paa dette træ.

„Det er underligt,“ tænkte hun, „for det er ikke kønt — bare gammelt.“

Hun drejede ind til højre; der var træer, der skyggede over vejen, og de var skinnende vaade af dug, vaade som efter en regn. Selv agaverne, de grimme graa tingester, saa friske ud, og det græs, der voksede paa flad jord, var mandshøjt og bredt i straaet, hvorimod det, der dækkede bakkerne, var kort og fint som paa plænerne i en engelsk park.

Hun saa op imod plantagens gamle hyggelige hovedbygning, der uden nogen slags hegn laa midt imellem de grønne høje, og det fløj som en strejftanke gennem Ruths hoved, at her kunde være udmærket at holde ferie, naar man var kørt træt. „Jeg skal fortælle Bob om det! Det er en af de ting, han kan gøre, naar han bliver rig, at købe det gamle hus! Men Bob hader gamle ting. „Evropæerne om det,“ siger han, „nye sager holder længst.“

Hun satte sig paa en bænk, der stod imellem to tæt-løvede tamarindetræer, pirrede en sten ind under sine fødder for ikke at blive fugtig og bøjede sig frem med hænder og hage hvilende paa haandtaget af sin parasol.

Da hun efter en halv times forløb rejste sig og saa ud over de grønne bakker, tænkte hun:

„Og det er *mig*, Ruth, der har været saa dum; men det er papas skyld, for han har sendt mig hertil med falske forudsætninger!“

„I dag skal Hester tage i kirke,“ sagde Miss Ellinor søndag morgen, „saa bliver jeg hjemme.“

Ruth vidste, at den kirkegang var ugens store begivenhed; dør sad de tre søstre i deres egen stol — en af de forreste — og dør traf de altid gamle venner, som de kunde spørge til, og som spurgte til dem; de hørte, at en eller anden var syg, og saa sendte de blomster, eller de forundrede sig over, at nogle kulørte personer kunde faa stole saa højt oppe, og saa kunde Tante Ellinor bagefter sige med en mine som et barn, der snakker voksent og er lidt flov ved det: „Ok, ja — tiderne forandrer sig!“ Nu spekulerede Ruth paa, hvorfor der altid skulde blive én hjemme.

Joe sagde, at Ellinor skulde tage med, hun — Joe — vilde virkelig helst ikke, og Ruth vilde ogsaa blive hjemme; men da de to søstre steg ind i karossen, slog det Ruth, at den hat med de sorte crêp-blomster, der nu sad paa Miss Hesters hoved, den havde forrige søndag smykket Tante Joes, og parasollen med den rynkede garnering — det var vist ogsaa den samme.

Da køretøjet var vaklet forsigtig ned ad gaden, rettede Ruth uden at være sig det bevidst sine klare iagttagende øjne paa Miss Joe, der saa ud som én, der er uhjælpelig opdaget. Blodet steg ganske langsomt op i hendes smalle blege kinder, og de lange øjenhaar glippede nervøst.

„Tante Joe, hvor gammel er du egentlig?“

„Jeg er den yngste af os, — d. v. s. efter din moder.“

„Moder vilde have været 41 nu. Tante Joe — som du sidder dèr, ser det ud, som du var 20.“

Nu naaede rødmen haaret, men øjnene hævede sig imod Ruths — spørgende, taknemlige,

„Tante Joe, maa jeg prøve at frisere dig — bare lidt anderledes end du har det?“

Miss Joe rystede paa hovedet.

„Oh, nej, det gaar vist ikke an, jeg har haft det saadan saa længe.“

„Aah — lad os prøve! Du kan jo gøre det om igen! Kom, vi gaar op til mig.“

Miss Joe sad foran spejlet og fulgte med anspændt opmærksomhed Ruths behændige fingre, der glattede og løsnede og snoede, indtil hun sagde: „Saa, nu er du færdig,“ og de begge i undren stirrede paa det fine smalle ansigt, der nu var blevet rammet ind i en blød bølge af lysebrunt haar og derved var blevet som et andet.

Det „stakkels“ er borte, tænkte Ruth og sagde:

„Tante Joe, du ligner en marquise — en fransk marquise fra før revolutionen!“

Hun tog en hat med sorte fjer og satte den ovenpaa frisuren.

„Oh, Tante Joe,“ udbrød hun og klappede i hænderne, „tænk det held, at jeg skulde komme her og finde ud af, at du er en skønhed!“

„Ruth — det er tyve aar siden, at nogen syntes det!“

Miss Joe saa paa sit eget spejlbillede som den, der længes og véd, at det er forgæves.

„Ruth, tag det ned igen, hører du,“ sagde hun pludselig hæftigt og tog febrilsk om den unge piges hænder. „Ingen maa se mig saadan — og paa en søndag.“

Ruth vilde protestere, men opgav det — store taarer trillede ned ad Tante Joes kinder — og Ruth følte, at hun stod igen overfor det, som hun ikke rigtig forstod, men maatte bøje sig for, hun, der ellers var en mester i at faa sit ført igennem.

Det var nu længe siden, at Ruth havde erklæret, at hun slet ikke brød sig om kødspiser, men foretrak urtesuppe, jams og frugter, og Tante Ellinor havde efterhaanden ladet hende faa sin vilje. De spiste deres forskellige rødder og frugter paa et sachsisk stel med guldrande, og Ruth havde afgjort ved sig selv, at de glas, de drak citronvand af, vilde koste 10 dollars dusinet i Benners krystal-hus i Chicago, hvis han i det hele taget havde mage til dem. Jesias vartede op som altid, men det var blevet skik siden Mr. Lennows død, at han fortalte sine frøkner et og andet, medens han syslede omkring bordet.

Det var kommet en af de første dage, efter at „Master“ var borte, da de sad der saa stille, de var jo bare vant til at høre til, da havde han sagt, medens han bød Miss Ellinor: „De vil ikke tænke, at jeg tager mig friheder, Ma'm, naar jeg fortæller, at den ny læge og hans kone er kommet med skonnerten i dag.“

De tre søstre havde ranket sig i sædet og gjort

smaa interesserede spørgsmaal, og siden den dag havde Jesias anset det for sin pligt samtidig med serveringen at sørge for underholdningen.

Da Ruth kom, følte han, at han maatte holde op; hun var alt for ligefrem; hun spurgte om ting, som det ikke var passende at spørge om, hun talte som en dame af Masters familie ikke taler til en tjener og kulørt mand; men nu senere var det, som hun bedre forstod, hvordan tonen skulde være her i huset, hun var blevet mere „stille-agtig“, og han var igen begyndt med sine meddelelser, naar det tiltrængtes.

En nat havde det regnet og stormet næsten som ved en orkan, og da Ruth om morgenen passerede døren til Tante Ellinors soveværelse, kunde hun høre søstre tale dæmpet og ivrigt derinde. Da hun kom ned i spisestuen, var Jesias ikke til rede med teen, og hun gik selv ud i køkkenet for at hente den. Her stod Cooky Jane og rullede pulveriseret cacao i smaa runde olieglinsende boller — ogsaa til at sælge, tænkte Ruth — og i stedet for at svare paa den unge piges „god morgen“ snøftede den gamle paa en underlig maade. Ruth saa paa hende og satte tepotten fra sig.

„Hvad er der i vejen, Jane?“

„Ingen ting, Miss!“ Hun snøftede igen og rullede videre paa sine boller. I det samme kom Jesias trækende forbi vinduet med en gammel havareret stige, hvor de halve trin manglede; Cooky Jane sank i hug paa gulvet og slog forklædet over sit hoved:

„Aah Gud, aah Gud, dør er han! Han vil være

vis paa at brække halsen, og hvem har mine frøkner saa?"

„Hvor skal han hen?"

„Taget! Taget!" Hun rokkede frem og tilbage. „Der er revet store huller i det i nat, og nu vil han lave det, og . . ."

Ruth hørte ikke mere, hun skyndte sig ned ad stentrappen og efter Jesias, som ganske rigtigt med noget materiale i et reb over skulderen var ved at krybe op ad den medbragte stige. Den unge pige stod lidt og saa til, han var uforknyt, den gamle fyr.

„Jesias, kom ned! Hører du?"

Han standsede dèr, hvor han stod, og følte sine knæ ryste under sig.

Der var en klang i det tilraab, saa han maatte tænke paa Master, da han var paa sit højeste, og hver en mand paa plantagen havde skælvet blot ved lyden af hans stemme.

„Kom ned, siger jeg!"

Han steg ned baglæns, søgende efter trinene med foden. Da han igen stod paa jorden, tog han huen af og sagde: „Miss?"

„Kan du ikke se, det er livsfarligt at gaa op ad den stige? Du maa ikke."

„Men det regner ned i frøknernes værelse, og taget *maa* holdes helt!"

Han knugede de store brune hænder med de lyse flader i hinanden og mumlede: „Huset, det er jo det eneste, vi har tilbage!"

„Hvad vilde det koste at lade en haandværker reparere det tag?“

„Aah!“ Han rystede paa hovedet og slog ud med haanden, som vilde han sige: Lad os ikke tale om det!

„Hvad vilde det koste, spørger jeg?“

Nu var det der igen, dette, som fik ham til at rive huen af hovedet og staa ret.

„Vel, Miss . . . jeg skulde sige, at Peter James, hvis fader er barnefødt paa plantagen, jeg skulde sige, at han vilde gøre det for 4 dollars.“

„Det er godt, dem betaler jeg, og du siger, at det er en tjeneste, Peter James viser dig, forstaar du?“

„Gud velsigne Dem, Miss! Ja vel!“

„Hør — synes du ikke, det er forkert, at baghuset forfalder? Hvis det var i orden, var der jo, foruden dit og Janes, fire værelser, der kunde lejes ud.“

„De er bygget til tjeneryærelser, ser De, Miss! Seks folk foruden børnene var vi, naar Master boede i byen.“

„Ja, men nu er I kun to, og de andre er tilovers.“

„Leje ud!“ mumlede den gamle og saa hen for sig. „Aldrig tænkt paa saadan en ting! Det var halvanden à to doll. mdl. for hvert værelse, det var store penge, men ser De, Miss, det er ikke estimeret. Jeg tror ikke . . .“

„Aah, Jesias, jeg vilde ønske, jeg kunde sende jer alle sammen en tur til staterne! Der er ikke noget, man estimerer mere dèr end at kunne gøre ting i penge.“

Jesias tog den lange stige over skulderen for at trække af sted med den, nu syntes han igen, den unge Miss sagde „dem ting“, han ikke kunde høre paa; pludselig mærkede han, at hans byrde blev lettere; da han vendte sig tilbage, saa han Miss Ruth — Miss Ruth Merrick, datterdatter af Mr. J. Lennow — holde i stigens anden ende. Han vilde standse og lade den falde, men hun raabte og viste alle sine hvide tænder i et stort smil: „Gaa nu, din gamle abekat, det er jo meget nemmere, naar vi er to om det!“

Og han gik, skønt han vidste, at han syndede, som var det imod Vorherres hellige lov.

„Tante Ellinor, ved du, hvad Jesias og jeg har talt om?“

De sad omkring bordet i spisestuen og var ved at dyppe fingrene i krystalskaalene.

„At det var meget hyggeligere for jer at faa de tomme værelser i gaarden lejet ud.“

„Lejet ud?“ spurgte Tante Ellinor forbavset, og Tante Hester gentog: „Lejet ud?“

Miss Joe saa ængsteligt paa Ruth.

„Ja, Jesias og Jane siger, at der er mange af jeres gamle folk eller deres børn, der hellere vilde bo her end noget andet sted.“

De tre søstre saa op paa Jesias, der under et blink fra Ruth nikkede og sagde: „Det er sandt! Det er sandt!“

Den unge pige blev ved, idet hun lænede sig tilbage og tørrede fingrene i den tyndslidte damaskeserviet:

„Halvanden dollar, hvis vi regner lavt, for hvert værelse, det blev seks doll. om maaneden. Jeg synes, det er penge!“

„Penge er ikke det vigtigste!“ kom det med en ganske lille stemme fra Tante Ellinor.

„Og at en ung dame tænker paa den slags!“ føjede Miss Hester til. „Er det rigtig saadan . . .“

„Det vilde naturligvis koste lidt at faa værelserne beboelige,“ vedblev Ruth og saa paa sine lyserøde negle, „men for de gamle folks skyld vilde I vel nok ofre noget?“

Nu saa Hester og Joe uroligt, ængsteligt paa søsteren, og Tante Ellinor sagde:

„Familien Lennow har altid sat en Ære i at være et godt herskab, me—en . . .“

„Naturligvis har man ikke rede penge disponible,“ blev Ruth ved og lagde servietten fra sig, „men man kunde jo realisere et eller andet.“

„Realisere?“ Tante Ellinor tog forsigtig om det ubekendte ord.

„Ja, jeg mener, I . . . I har en masse død kapital, som paa den maade kunde blive forrentet.“

Miss Ellinor rømmede sig forlegent, og Jesias klirrede med alt, hvad han fik fat paa. Miss Hester saa krænket ud, men Joe følte, at nu var de igen under én, der var klogere end de, og hun syntes, det var saa trygt.

Der blev en pavse, saa sagde Miss Ellinor, og stemmen havde denne spæde klang som tonen fra en gammel violin:

„Hvad kalder Ruth Merrick død kapital?“

Ruth følte distanceringen i dette „Merrick“, og hun maatte atter undres over og beundre denne i al uformaaenheden aldrig svigtende evne til at sætte den nærgaaende paa plads; men denne gang fik det ikke hjælpe, hun vilde forfølge den sag, hun syntes var god, skønt hun havde en følelse af at begaa overfald mod værgeløse.

„Hvis man f. eks. lader guldpenge ligge i en skuffe, saa er de død kapital.“

„Vi har,“ kom det modvilligt, „ingen guldpenge i skuffer.“

Jesias, der havde staaet ved anretterbordet med ryggen til, vendte hovedet og saa paa Ruth; saa som en hund, der be'r om barmhjærtighed; saa listede han ud.

„Nej, Tante Ellinor, men husker du en dag, du viste mig jeres smykker . . .“ Ruth kom ikke videre, Tante Ellinor strakte to smaa, rystende hænder afværgende ud imod hende, og Tante Hester rejste sig med et indignationsudbrud. Joe trak vejret dybt, og hendes øjne hang ved Ruth.

„At du kan tænke det!“ sagde Miss Hester, og taa-
rerne løb hende ned ad kinderne.

„Tante Ellinor, de smykker bruger I aldrig, I vilde ikke en gang mærke, at de ikke var der! Blot et eneste stykke kunde I gøre i penge, gøre til levende kapital, og I vilde glæde og gøre godt imod nogle mennesker, som I paa en maade har arvet ligesom smykkerne. Spørg Jesias, han har allerede talt med dem.“

Tante Ellinor havde rejst sig, hun knugede hæn-

derne ind imod hovedet som paa begravelsesdagen, da hun for første gang fattede en beslutning.

„Du forvirrer os,“ sagde hun. „Naar vi tænker selv, er vi aldrig i tvivl om, hvad der er det rette, men naar du stiller sagen op, gør du det indviklet. Jeg kan ikke . . . Vi kan . . . Vi vil tale med Jesias om det.“

Om aftenen blev Ruth kaldt ind til Tante Ellinor, der sad med et polstret fløjelsskrin paa skødet.

„Tag, hvad du vil!“ sagde hun og vendte hovedet bort.

Ellinor valgte en ring med en sjælden skøn opal, omgivet af brillanter; hun vidste, Jessy Jones samlede paa opaler. Dagen efter solgte hun hende ringen for 100 dollars. Den næste morgen stillede haandværkerne.

Kære Bob! Jeg er glad over, at din praksis „florerer“, heller ikke vred over, at du savner mig lidt, men rasende over, at du sender mig penge til hjemrejse; du har nemlig ikke lov til at tro, at jeg ikke nok kan skaffe mig de penge, jeg behøver. Iøvrigt synes jeg slet ikke mere, at her er saa meningsløst, jeg har nemlig sat mig et maal, som jeg arbejder for, og et saadant maal kan godt være stort, selv om stedet er lille. Maalet er imod deres vilje, ved alle mulige slags jesuitiske fif — at skaffe mine tre smaa kære tanter lidt mere at leve for og af end fortidsminder og opretholdelsen af en fornemhed, der høster uden at saa; det er en kost saa

smal, forsikrer jeg dig, at en selvhjulpen amerikansk pige maa græde blod over, at nogen skal nøjes med den, for den gør verden til en skyggeverden og livet til en kimære.

Naar jeg synes, jeg har udrettet noget her, kommer jeg — til dig, Bob. Din Ruth.

Da Ruth havde betalt haandværkerne, var der 40 dollars tilbage, som hun overrakte Tante Elli, og Tante Ellis øjne straaledede i undren.

Næste søndag kørte alle tre søstre til kirke, og om eftermiddagen kom Mrs. Jones og drak te med dem; Jane havde bagt tærte med ananassyltetøj. Om aftenen kyssede Joe Ruth paa kinden og sagde: „Vi har haft saadan en yndig søndag!“

Nu kom der jævnlig en kone ved køkkendøren, som solgte slikkeri; og om aftenen, naar søstrene sad paa det halvmørke galleri i deres gyngestole med fødderne trukne op under sig og spiste ingefærbrød og kokusnødsukker, kunde der komme noget helt ungpigeagtigt over dem — de kunde le og pludre, saa Ruth syntes, hun var mange aar ældre end de.

Folkene i baghuset kom snart til at danne et hele med herskabet i forhuset, konerne var ivrige efter at yde smaatjenester, glade for at faa en passiar med „the ladies“, og deres børn følte sig snart lige saa hjemme oppe som nede. Miss Joe satte sig ofte til det gamle taffelformede klaver og lærte dem smaasange, og Miss Elli havde altid et eller andet at traktere med, om ikke andet saa et sukkerrør, som her var

skaaret i sirlige smaastykker og derfor smagte helt anderledes end det, de nede i gaarden flensedes i stykker med tænderne.

Huset var ikke mere som en mørk grav, hvor tre smaa skygger listede rundt og klamrede sig til fortiden; der lød barnestemmer og fornøjede menneskers tale.

Ruth saa med undren, at der kom en afglans af ungdom over de tre søstre, noget kvidrende befriet, og det blot fordi fattigdommens daglige knugende tyngsel var taget fra dem. Saa lette i sindet var de, at de tænkte ikke paa, at snart vilde det være som før; de 40 dollars kunde jo ikke vare evigt, og de 6—7, der kom ind for gaardværelserne . . . Ruth syntes, det var saa lidt, for hun anede ikke, med hvor uendelig smaa tal de tre søstre var vant til at regne.

Hun spekulerede stadig paa, hvordan deres stilling yderligere kunde forbedres.

En dag fulgtes hun hjem fra tennis med den ny læge og hans frue. De beklagede sig over deres bolig, der var lille og laa for afsides.

Da de standsede uden for det gamle graa hus, sagde doktoren:

„Derinde vilde jeg kunne hygge mig; det er det eneste hus i byen, jeg synes om, og det har just den rette beliggenhed, men,“ føjede han spøgefuldt til, „Deres tanter vil vel ikke overlade mig det?“

Ruth rystede paa hovedet; men efter at hun havde nikket farvel, vendte hun sig og spurgte:

„Vilde De give 20 dollars maanedlig?“

Doktoren, der allerede var begyndt at gaa, raabte tilbage over skulderen:

„22, om det skulde være.“

Hans kone standsede og saa paa Ruth:

„Er det Deres alvor, at . . .“

„Jeg skal spørge dem.“ Og hun føjede til med et af sine pludselige smil, der viste, hvor ung hun egentlig var: „Hvis jeg tør!“

Dagen efter var det, som det tunge, knugende igen havde lagt sig over huset. Cooky Jane stod nede i gaarden ved cisternen sammen med et par af konerne; de talte med mange store gestus, der udtrykte jammer og raadløshed, og de tre smaa søstre gik hvileløst omkring i de halvmørke stuer. „Miss Hay“ — saadan hed den ene af de gamle heste — var syg; Jesias sagde, den kunde ikke leve. Miss Ellinor havde været nede og klappe den og tale gode ord til den, og den havde vendt ansigtet imod hende, og hun syntes, der havde været bebrejdelse i dens øjne.

Hun havde flere gange set spørgende paa Ruth, — det var blevet vane, at alle husets beboere saa spørgende paa Ruth, naar noget gik imod — men Ruth syede paa et bluseliv og lod, som det hele slet ikke kom hende ved.

Til sidst kom Joe og lagde bønligt sin haand paa hendes skulder:

„Ruth, sig, hvad du mener.“

Ruth lod sytøjet synke ned i skødet og saa langsomt op; alle tre søstres øjne hang ved hende.

„Jeg synes,“ sagde hun og tænkte, at nu skulde hun igen være skarpretter, „at de to gamle dyr skulde skydes saa snart som muligt.“

„Ruth,“ sagde Tante Ellinor, „de to heste var en gang vor faders stolthed.“

„Ja,“ føjede Hester til, „de er født paa plantagen.“

„Men Ruth mener maaske,“ kom det frygtsomt fra Joe, „at netop derfor skulde de have fred.“

„Ja, jeg tror, I vilde vise størst barmhjærtighed ved at lade dem skyde.“

Der blev ganske stille i stuen, saa sagde Tante Ellinor:

„Hvem skal sige det til Jesias?“

Ruth rejste sig.

„Skal jeg?“

Miss Ellinor saa paa søstrene, og de nikkede svagt; Ruth gik langsomt ud af stuen. Men da søndagen kom, var der ingen, der talte om kirkegang.

„Tante Ellinor, har du aldrig tænkt paa, at det vilde være dejligt at faa en rigtig have?“

Miss Elinor stod og saa glad paa nogle sjældne roser, som Ruth havde faaet af Jessy Jones. Hun bøjede ansigtet ned over blomsterne og lukkede øjnene. „Du skulde have set vor have paa plantagen,“

sagde hun dæmpet. „Oh — jeg elsker blomster — blomster og bregner!“

„Nu skal du høre, hvad jeg har tænkt, Tante Elli, men det er jo kun en fantasi: I lejer en lille cottage, t. eks. Wilsons her udenfor byen, som lige vilde passe i størrelsen, — der er have om, og en markvej fører gennem græsset ned til stranden; dèr kunde I gaa, som om det hele var jeres eget. Cottagen er til leje for 10 dollars. Huset her kan I faa lejet ud for 22, saa er der 12 sparet, og I beholder indtægten af baghuset — det vilde blive mange gode penge. Tænk, hvor sorgløst og hyggeligt I kunde faa det.“ Ruth havde afleveret alt dette, som hun længe havde forberedt, uden at hæve øjnene fra sit sytøj — hun vilde ikke distraheres — men da hun nu saa op, blev hun grebet af angst. Miss Ellinors ansigt var hvidt og næsten fortrukket, og hendes hænder knugede sig skælvende i hinanden.

Ruth sprang op.

„Men Tante Elli dog!“

„Aah, det er forfærdeligt, forfærdeligt! Du faar os til at glemme det alt sammen!“ Hun saa frem for sig med stive, bange øjne. „Ellinor, sagde han — det var til mig, han sagde det — husk altid paa, at min fader, din bedstefader, var øens rigeste mand og den mest ansete, og hans fader var member of the house og kaldtes ikke slet og ret Mr. Lennow, men Sir William. Naar jeg er død, er du slægtens hoved; husk, hvad du skylder den. Aa Ruth, Ruth og du faar mig til at glemme det!“

„Men Tante Elli, hvor kan de døde have lov . . .“

„Aa, jeg be'r dig, sig ikke det, du vil sige! Vi kan ikke staa os imod dig. Maaske vort liv vilde blive lysere paa din maade — som du vil det, men naar vi skal dø, vil angsten komme over os. Det er den arv, vi fik, at vor slægt altid hørte til de første. Fader har lært os at undvære, men aldrig at glemme, hvad vi skylder den. Ja, og saa fik vi huset her og alle de ting, der har været slægtens, og det skal vi vogte. Kan du ikke forstaa, at naar du tager *det* fra os, vi har at leve for, saa gør du os fattige, aa, saa fattige!“

Ruth saa ind i tantens bønfaldende angstfulde øjne, og hendes egne graa fyldtes med taarer, og hun tog de to smaa rystende hænder i sine.

„Tante Elli,“ sagde hun med blød stemme, „I maa tilgive mig, det er jer, der har ret. Enhver skal leve sit liv, som han synes; det er rigtigt; enhver skal jo staa til ansvar for sit.“

„Ja, ja, det er netop det, én gang skal vi selv staa til ansvar. Husk, vi skal møde fa'r en gang og hans fa'r, der var øens rigeste mand og den mest ansete og . . .“ og Tante Elli knugede fast om Ruths hænder, „og Sir William, der var member of the house.“

Den næste søndag holdt den gamle dobbeltvogn til sædvanlig tid udenfor det graa hus, forspændt med to nye brune heste, ikke just luksusdyr, men respektable køreheste; og under det sorte tag tog Ellinor og Hester plads paa forsædet, Joe og Ruth paa det lille

bagsæde. Jesias tronede paa bukken og bestræbte sig for at se ud, som det var den naturligste sag af verden, at man skød sine gamle heste og fik et par nye; men naar han mødte nogen, der betragtede forspandet, mimrede hans mund af stolthed.

Ruth havde købt hestene for Bobs rejsepenge, efter at hun gennem sine venner paa tennispladsen havde faaet at vide, at en svagelig ældre dame fra øens anden ende søgte en ledsagerske til New York imod at betale vedkommendes rejse. Fra New York, mente Ruth, fandt hun nok paa en udvej til at komme videre. Til tanterne, som aldrig havde spurgt om hendes økonomiske forhold, sagde hun blot, at hun havde faaet rejseselskab, og de lod i det mindste, som de troede paa det.

Dagen før afrejsen var der noget febrilsk over de tre smaa søstre.

„Elli — tror du, det er rigtigt? Jeg mener, at vi lader hende rejse, husk fa'r . . .“

„Ja, han sagde, at vi skulde opdrage hende, som han vilde have gjort . . . men Hester, det kan vi jo ikke — vi *kan* ikke . . .“

Jane rumsterede i køkkenet, snøftede og behandlede køkkentøjet paa en hensynsløs maade.

„Saa, Jesias,“ sagde hun, „nu hviler det hele paa dig igen, og hvad kan saadan en stakkels uvidende negermand gøre? Kan han bygge hus? Kan han købe heste, naar de gamle dør? Kan han . . .“

„Nej, Jane, men han kan føle, hvordan hans her-

skab føler og lade være at sige dem ting, som aldrig skulde siges i Massas hus.“

Om aftenen, da Ruth var ved at lægge det sidste ned i sin store metalbeslaaede kuffert, gled Joe stille ind i værelset. Hun blev staaende lidt ved siden af den unge pige uden at tale, saa lagde hun blødt og forsigtigt sin haand paa hendes arm:

„Ruth, jeg ved det, du gør for os . . . jeg mener, at du rejser som en betalt hjælperske, fordi du har givet os dine penge, og Ruth . . .“ Taarerne trillede ned ad Tante Joes kinder, „jeg synes . . .“

„Kære Tante Joe, det maa du slet ikke tænke paa. Jeg har i sinde at være flink imod den syge dame, og saa er der ingen skam ved at tage imod hendes penge. Du maa huske, Tante Joe“ — Ruth rystede skælmsk i hende og lo med sit tindrende smil: „Jeg er jo bare Ruth Merrick — med bred yankee-accent — „fra Chicago.“

„Ruth!“ Tante Joe saa hen for sig med seerøjne, „jeg tror, at hvis fader havde levet, vilde han have sagt, at du var netop en rigtig Lennow; du er saa klog og dygtig og tænker dog mest paa andre, medens vi, vi bare tænker paa os selv.“

Ruth bøjede sig og kyssede hende.

„Og paa slægten, Tante Joe! Jeg har lært saa meget her hos jer, som vi ikke faar tid at tage med i Amerika.“

De tre smaa søstre kørte Ruth ned til øens vestende, hvor skibene lagde til. De græd alle ved afskeden, især Tante Joe.

Da Ruth stod paa amerikadamperens dæk og saa dem køre bort, tørrede ogsaa hun en taare væk af kinden.

Nye heste fik jeg da skaffet dem, tænkte hun, og hvordan skulde de ellers nogensinde være kommet i deres kære kirke; vognen derimod fik jeg ikke sat i balance, bedstefader Lennow havde været for tung.

Pludselig smilede hun og tørrede taaren bort. Jeg ser Bobs ansigt, naar han opdager, at jeg er blevet sentimental, og papa — mon han ogsaa denne gang vilde sige: det har min smarte datter klaret som en „brick“. Hun kluklo ved tanken om arven, hun skulde bringe med tilbage, og gik saa ned i kahytten til sin patient.

HUN VAR HVID

SKITSE FRA ST. CROIX

Solen stod hvid og glødende ned fra en blegblaa, skyløs himmel. Kingstreet — den fine gade, der strækker sig fra værftet mod vest — laa hen i fornem dvale. Her ligger guvernementsbygningen, et stort hus i italiensk villastil, og embedsmændenes og andre hvide folks stenhuse, store og velindrettede, byggede i øens velmagtsdage — nu ikke særlig velholdte. Paa den tid, man gaar til og fra kontorerne, færdes her en del gulblege gentlemen i hvidt tøj og store hjelmhatte; ellers gør gaden saa tidligt paa dagen et uddødt indtryk med saa godt som ingen færdsel og sine store jalousi-tillukkede huse.

Kommer man derimod om i Compagnistreet, der ogsaa begynder ved værftet og løber parallelt med Kingstreet, vil man straks faa indtryk af, at nu er man i byens city.

Her er det udelukkende træhuse. Under de frem-springende gallerier findes shop'erne (ordet butik vilde give et forkert indtryk af de nærmest ladeagtige rum, der kun faar deres lys fra de til gaden aabent-staaende døre). I skyggen fra galleriet, der fra 1ste sal er bygget ud og hviler paa træpiller, sidder sælgekoner med al slags frugt og grøntsager; ordnede i smaa

bunker til 5 og 7 cts. Længere nede er torvet; her handles, raabes, skriges, passiares og sættes mange pikante rygter i fart ved diskrete meddelelser fra den ene kok til den anden.

De er kendelige paa deres enorme straa hatte over turbanen og deres torvekurve — denne hærske af kokkepiger, som lige fra guvernørens til den mindste smaahandlers hus sendes ud for at gøre indkøb for dagen. Hvis man i det hele taget bor i et hus — ikke i et værelse — har man nemlig sin cooky. Man vilde risikere en hel del af sin værdighed, om man selv gik ud og købte kød og grøntsager. De hvide ladies kunde naturligvis godt gøre det, hvis de havde lyst — de blev jo dog ved med at være hvide ladies — men er man en brun lady, er etiketten meget stræng.

Hen imod 11-tiden stilner færdslen af, landhandlerne kører hjem, og kokkepigerne forsvinder hver i sit køkken; der bliver stille paa gaden — man kan høre knæpren af sin naboerskes symaskine og smaa børn, der græder.

Pludselig lyder der fra værftsiden taktfaste skridt — ikke af „styrken“*), den lyd kender man saa nøje — men hvad kan det vel være? Det maa undersøges! Den brune lady linder lidt paa jalousierne — man kan saa udmærket se igennem jalousier uden selv at blive set; det er en stor fordel, da det ikke er ladylike at være nysgerrig!

---

*) den militære.

Caramba! Politifuldmægtigen i mørk uniform og to betjente.

Hvad *kan* der dog være løs!

Naturen gaar over optugtelsen. Vinduer stødes op, og hovederne kommer frem som tal-knapperne paa et elektrisk ringeapparat; hvad kan der være sket — hvor skal de hen — kan det være en udpantning — nej, man ligesom vejrer noget mere sensationsvækkende i luften og konfererer med nabohovederne.

Man ser endnu de tre mænd langt nede i gaden — betjentenes graa hjelme og guldtresen om fuldmægtigens hue, der luer som ild i solskinnet — — men pludselig er de forsvundne, uden at man paa den lange afstand kan afgøre med bestemthed, hvor de er blevet af.

Men gaden er allerede sort af folk, der kiler bag-efter. — — Som vokset op af jorden er de der, alle disse barbenede lasede væsner af begge køn, sjatterede i alle nuancer fra sort til lysegult — dirrende af nysgerrighed.

Den brune lady har set naboens rendedreng sætte af sted i lange kafferspring — selv er hun kun et øjeblik raadvild — at løbe ud i køkkenet, snappe skeen og potten med pitchenpeassuppen ud af haanden paa den endnu intet anende cooky, og forklare det skete med faa ord og mange gestus, er kun et øjeblikks sag; cooky er ikke altid lige villig — men denne gang lystrer hun sin mistres' ordrer i firspring.

Nede i den anden ende af gaden — helt nede ved

søndagstorvet — staar skaren pakket sammen som en mur.

Dér er huset, hvor de gik op — først var de inde i shoppen, shoppen, som, uden at man vidste hvorfor, havde været skoddet til hele morgenen — men lidt efter kom de ud igen, laasede døren til efter sig og gik op ad trappen til lejligheden ovenover — til Bergs. — Hvad kunde det betyde?

Shoppen benyttedes af en velstaaende negerkøbmand Marco, men Bergs, der ejede huset, var hvide folk.

Denne Mr. Bergs fader var i sin tid kommet ud som soldat, var, da hans tid som militær var udløbet, blevet kontorist, og var endelig — sligt skete i de tider — endt som velhavende købmand.

Han havde i sine unge dage hørt med til det gode selskab og havde som alle andre i den tid levet stort. Flere aars glimrende høst og høje sukkerpriser havde gjort folk overmodige.

Da det begyndte at gaa ned ad bakke, var det svært at slaa af. Man troede, misèren var midlertidig, at det blot gjaldt om at komme over øjeblikkets forlegenheder, saa vilde alt nok blive all right igen.

Men nu kom der lige saa mange tørre daarlige aar, som der havde været regnfulde; selv om man havde haft en Josef, havde man ikke lyttet til hans raad.

Da det kneb for Berg, rejste han til staterne — man troede endnu den gang, at Amerika var slaraffenlandet — men godt et aar efter kom Berg tilbage; han

havde giftet sig med en amerikanerinde og havde hende og en spæd lille pige med.

Han flyttede ind i huset i Compagnistreet — den eneste af sine ejendomme, han endnu havde tilbage — laante paa det saa længe, nogen vilde laane ham, og levede ellers, saa vidt man vidste, af det, han fik i leje for butikken.

I de første aar af sin ægtestand gik han undertiden med sin kone og datter paa værftet om søndagen, naar militærmusiken spillede, og alle folk havde deres fine klæder paa.

Saa havde „amerikanerinden“, som folk blev ved at kalde hende, altid en brun fløjls kjole paa og stærkt røde kinder. Til sidst var fløjlet ikke saa „frisk“, som det havde været, og saa holdt søndagsturene op. Saa' man et glimt af amerikanerinden ved vinduet, saa' hun bleg og lidende ud.

Den lille pige legede i gaarden med hvem hun kunde faa fat paa.

Nu var Berg og hans kone ældre folk, den lille pige var blevet voksen og smuk. Hun var igen hver søndag paa værftet og havde fine hvide kjoler paa med baand og broderi; hvor hun fik dem fra, vidste man ikke, men fin og smuk saa' hun ud!

Der er ikke meget, der forbliver skjult for ens na-boer og genboer i en lille by; men Bergs vidste folk ikke rigtig besked med. De havde kun ét tyende, som i sin tid havde været Nanna hos gamle Berg og passet denne Mr. Berg fra han var baby.

Gammel var hun, men just saa døv og uforstaaende

og vrøvlet, som hun gjorde sig, naar man vilde udspørge hende om hendes herskab, nej, det troede folk nu alligevel ikke, hun var.

Hvad kunde der være foregaaet! — man snakkede dæmpet — fortalte et og andet om gamle Mr. Berg, der havde været saadan en god mand, og denne Mr. Berg — flere af flokken huskede ham som en lille dreng med gule krøller.

Pludselig sprang det rygte op, at amerikanerinden havde taget gift, det mødtes med et andet om, at der var noget med datteren, man vidste ikke rigtig hvad; — oppe fra huset hørtes ikke en lyd. Man forsøgte at komme ind paa gaardspladsen, men porten var lukket.

Der kom stadig nye elementer til, klokken var henved 12, og solen . . . ja solen var, som sol er i troperne ved middagstid, naar der ikke er en sky paa himlen; men om der saa havde været ti sole af samme slags, vilde dette publikum søge at faa paa det rene, hvad der foregik i det hus, og hvad politiet havde dér at gøre. — Man var blevet træt af at gætte; de fleste stod og hang, gabede og vred paa sig, men med de sløvede øjne som sugede fast til de tillukkede ormædte jalousier.

Pludselig kom der røre i de yderste rækker; det forplantede sig indefter; man gjorde omkring og stirrede ned ad gaden mod værftet; der blev raaben og skrigen, kvinderne satte hænderne i siden og svansede med bagdelen; mændene lo og slog sig paa laarene. Den, der var genstand for denne smigrende opmærk-

somhed, var et stort negerfruentimmer med et gammelt rynket fjæs, det hvide i de smaa stikkende øjne gennemkrydset af blodaarer og turbanen skævt paa hovedet. Armene — magre og senede med udspilede fingre — virrede rundt i luften som møllevinger. Den tykke overlæbe var trukket op, saa man saa tandkødet over de enkeltstående skinnende hvide tænder. Hun var øjensynlig i stærk ophidselse, gestikulerede og raabte.

De ældre, især mændene, tyssede paa forsamlingen: shut up you dam' good for nothings — lad os høre, hvad Dronningen siger — Queen Mary ved noget!

„Hun har maaske igen været ved hoffet,“ brølede en hæs drengestemme — hans kammerater stak i latterhyl — og der gentoges rundt om „she been to the court, eh! Let the old hag speak.*)

Queen Mary var et af de fruentimmer, der under oprøret havde udmærket sig ved sin umættelige trang til at se hvide folks huse brænde, og helst vilde have „bocras**) hoved paa en stang“, som der stod i den vise, kvinderne drog rundt og sang, medens de brændte og plyndrede. Hun blev efter oprøret sendt til Danmark i tugthus og var dér engang blevet vist frem for de kongelige som seværdighed.

Dette at hun havde „været i Europa og set the royal people dem“, var Queen Marys stolthed og gav hende hendes særstilling i befolkningen. Nu ernærede

---

*) The court betyder baade hoffet og politiretten.

**) Bocra: Negernes benævnelse for hvide.

hun sig som frugtsælgerske, men fornægtede ikke sine krigerske tilbøjeligheder; det hørte til de daglige begivenheder, at Dronningen var tilsagt til „the court“ enten for rapseri, slagsmaal — hun førte endnu en kniv med elegance — eller for sin rent ud overvældende kæft.

Endelig blev der saa vidt stille i forsamlingen, at man kunde høre hendes skingrende stemme: „Jeg siger, har I hørt det? Jeg siger, det er fine folk, nette folk i dette island! Mig stakkels gamle neger — som bare vil leve og tjene et par smaa cents til min sild og min funchy, mig „harasser“ de her hveranden dag — mig skal sættes fast — mig skal betale bøde — mig skal behandles ligesom hund! — Ikke som bocras hund, for den ligger paa tæppe og sover og spiser roast med syltetøj — oh nej, ikke som bocras hund — men som negerhunde dem — saadan skal stakkels gamle Mary behandles!

„Men jeg siger,“ her vendte hun sine stikkende øjne mod himlen og slog om i stemmen, „jeg siger Christ, St. Peder og Mother Moreia staa os bi, naar nu bocra dem, begynder at bore hul i deres egne huse for at krybe ind og stjæle hos negere dem, som den fine Massa Berg har gjort.“

„Mig siger“ . . . hun fægtede med sine knyttede næver i luften, men hendes stemme overdøvedes af den storm, der nu brød løs.

Nu var bomben sprunget, det var altsaa det, der var sket — naar Mary sagde det, var det sandt — hun vidste altid besked.

Man trængte sig sammen om hende, sprang op paa hinanden, og de bageste brasede paa for at komme forrest. Mary brølede som et dyr og sparkede ud med benene; „I sataner! saa I tror, jeg er kommet her med hvad jeg véd, for at faa mine gamle ben traadt til blodigt kød! Flyt jer!“ hun skar tænder — „eller jeg lader ikke et ord slippe ud af min mund — ikke jeg!“

En diplomatisk kvinde raabte drillende: ho ho, nej, for du véd ikke noget!

„Well, nej, mig véd ikke noget, mig véd ikke, at den fine gentleman, Mr. Berg, og hans glatfjæsedede tøs har lavet hul i deres eget gulv, og hun tøsen — Mr. gentleman var vel for fin — er gaaet ned i Marcos shop og ladt, som hun var hjemme. Bocra maa leve som bocra. Bocra kan ikke spise funchy og sild som gamle Marry — bocra kan ikke arbejde og faa snavs paa fingrene, men bocra kan — oh Mother Moreia i sin himmel staa os bi — bocra kan gaa ned i negermandens kælder og stjæle — stjæle siger jeg jer — stjæle negermandens mel og flæsk og sødmælksost“.

Her slog hun en skingrende latter op. „Men nu sidder bocra i hullet — han ogsaa! Gamle Mary maatte de lade gaa denne gang, men Mr. Bocra — ham er der godt lukket for — gamle Mary saa' selv hans hvide ansigt! Fine bocra dem, der lukker hinanden inde i et sort hul! Næste gang sætter de gamle Mary i gyngestol med skammel ved fødderne — men bocra i hullet!“ Hun lo, saa spyttet stod ud imellem hendes tænder.

Man talte og spurgte i munden paa hinanden: hvor-

naar tog de ham? I aftes? oh God! Man var i oprør, at en hvid mand kunde opføre sig saadan — han, som havde sin far og mor i himlen og var opdraget som en gentleman; og saa stjæle brødet fra en neger!

Man løftede næverne og truede: Skam over den hvide mand og hans slæng!

Et skrig skar gennem al anden lyd. Man tav forvirrede; — man var næsten holdt op at haabe, at der virkelig skulde ske noget. Der var det igen, vildt og fortvivlet! De lyttende holdt vejret.

Da det kom igen, dette vaandefulde kvindeskrig, tog mange af kvinderne sig til hjertet eller greb fat i den nærmest staaende med et: oh God!

Man hørte en mandsstemme fra huset, derefter kvindegraad, hulkende, afbrudt af en klagende, opgivet stønnen, saa skridt — og døren til trappen gik op, og de to betjente kom ud, mere bærende end førende en ung kvinde imellem sig.

De holdt om hendes overarme; begge hænder havde hun knuget fast for ansigtet, medens de ledte hende ned ad trappen.

Mængden stirrede med stive hypnotiserede øjne; ingen rørte sig, kun lød der som et stort mangelstemmig gisp, — den unge pige tog hænderne væk, saa op med et forskræmt blik — mødte mængdens øjne, vaklede og gled som livløs ned for betjentenes fødder.

Et voldsomt brøl, mere som fra dyre- end menneskestruber, en bølgeformig bevægelse i mængden, brune senefulde næver, der truede, skrigen af op-

hidselse, skrigen af smerte, for de bageste i rækkerne trængte hensynsløst paa for at komme frem! Betjentene stillede sig med ryggen mod mængden, søgte at rejse den unge pige, og talte beroligende til hende.

En høj kvindestemme lød igennem støjen: løs hende, løs hende! I skal lade hende gaa!

En anden faldt ind: det skal være retfærdighed! Oh Gud i himlen, kan du tillade en saadan grusomhed?

Som i kor lød det: kan I ikke se, at hun er uskyldig? Oh det stakkels barn — er hun ikke hvid og ren som et lam! — oh de grusomme mennesker! — men Gud i himlen er retfærdig, han vil straffe dem og hjælpe den uskyldige!

Den unge kvinde rejste sig, en svag farve var vendt tilbage i hendes kinder, det var altsaa ikke hende, alle de øjne saa' saa hadefuldt paa.

Uvilkaarlig rettede hun paa sin dragt, en tynd musselins kjole, der hang uordentlig om hendes hofte-løse barnlige skikkelse; betjentene havde igen grebet fat paa hende, men hun rev sig løs, slyngede armene i vejret med et kast og raabte med tragisk patos: Ja, ja — hører det allesammen — jeg har aldrig gjort det! Jeg er uskyldig — uskyldig — uskyldig!

Nu fulgte hun betjentene uden modstand, der var spændstighed over skikkelsen, og øjnene skinnede, medens stemmen blev højere og mere patetisk for hver gang, hun gentog sit „uskyldig, uskyldig!“

Mængden brølte — hulkede — snøftede — Queen Mary højst af alle: „Oh the angel — the angel —

she is innocent!“ Betjentene maatte bane sig vej med magt.

Hoben vilde følge efter, men i det samme aabnedes døren atter til det skæbnesvangre hus, og der lød straks nye raab paa „amerikanerinden — moderen — nu er det hendes tur. Politiet skaaner ingen! Skal vi, der er ærlige „black people“, se paa deres uretfærdighed!“

Queen Marys stemme lød over raabene: „knivene frem, I kujoner — er her ingen unge folk? Er de unge mænd blevet gamle kællinger? Jeres tur kommer nok! Deres egne folk først — saa kommer raden til os!“

Den unge politifuldmægtig var kommet ud paa trappen; der var et alvorligt indadvendt udtryk i hans ansigt, som var hans tanker endnu ved det nylig foregaaede. Først ved gamle Marys raab vaagnede han op, standsede et sekund midt paa trappen, saa' ud over mængden og gik saa ned ad de sidste trin.

Man trængte sig truende sammen; Queen Mary havde indtaget sin gamle førerstilling, svang den ene arm over hovedet som med en usynlig økse, medens hun skiftevis opildnede og forbandede i en ustandselig blasfemisk ordstrøm.

Politifuldmægtigen bevægede den papirsrolle, han holdt i haanden, let frem og tilbage, idet han med rolig, lidt ærgerlig stemme gentog: „Plads dér — plads! I ser jo nok, jeg skal frem!“

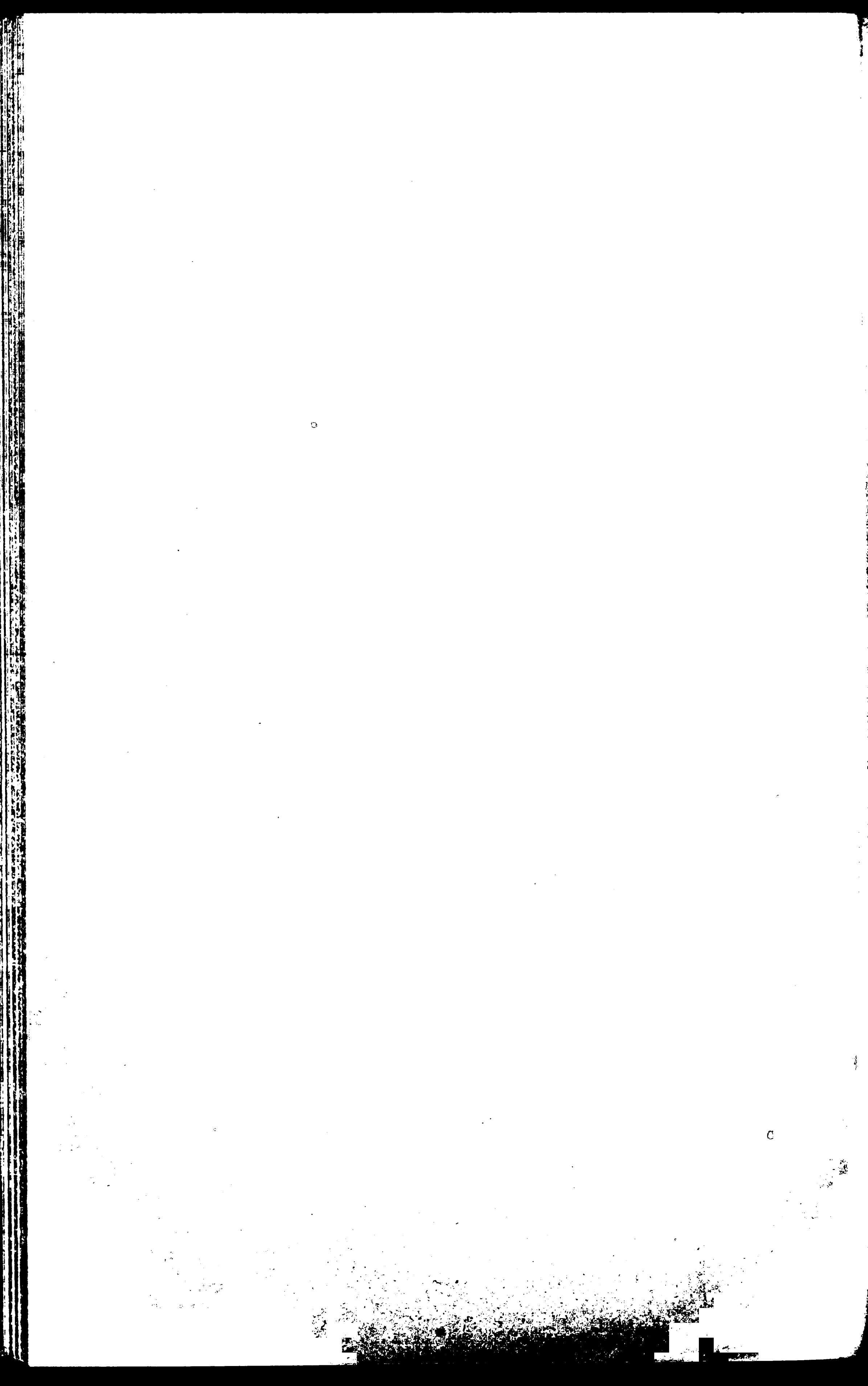
Man veg til side. De fleste mænd tog til huerne, kvinderne tav, kun Marys stemme hørtes endnu.

Politimandens øjne strejfede hendes gamle djæ-

velske ansigt; overlæben gled op, saa baade tænder og gummer blottedes; denne gang skulde det betyde et smil; hun svingede atter med armen, men det var ærbødigt hilsende.

Ti minutter senere laa Compagnigaden hen som sædvanlig — kun den stærke støv vidnede om formiddagens begivenheder; men rundt om i de smaa træhuse var der kun én mening: det var grusomt, at man kunde behandle hvide folk paa den maade — akkurat som om det var negere! Og naturligvis var pigen uskyldig; kan man stjæle, naar man er hvid og smuk som en Guds engel, og desuden: der er da forskel! eller som de udtrykte det: „der er da folk og folk!“

DEN DUFT

— — wo die citronen blühn — —

Tindrende, lysende højblaa laa Ajaccios golf under en solblinkende lufthvid himmel.

Bjergene paa den anden side stod som en bølget mur, der stængede ude fra verden; og saa man ind-efter, hæmmedes udsynet ogsaa her af mørke skraa-ninger.

Indløbet til golfen skjultes ved en bøjning af kyst-linien; men to gange om ugen kom afrikadamperen og mindede om, at det var der.

Udenfor det danske hotel under solsejlet sad et par ældre damer og syede flittigt; ligeoverfor dem den gamle hotellæge gemt bag en avis.

Et par gange havde han skævet over til damerne og aabnet munden som for at sige noget, men han havde opgivet det igen.

Nu lagde han avisen sammen og spurgte langsomt med stærk sallingsk accent og et suk, der skulde skjule en gaben:

„Har De været paa bjerget i dag, Fru Holst?“

„Bjerget“ var den pigne- og olivenbevoksede top, der laa lige bagved hotellet.

„Nej,“ fru Holst saa paa sit sytøj og talte sagte til fire, „har De?“

„Næ — med skam at sige! Har De været paa bjerget, Frøken Bjerre?“

Frøken Bjerre havde heller ikke.

Doktoren sad lidt og saa raadvild ud, saa aabnede han avisen igen.

„Der kommer etatsraadinden.“ Frøken Bjerre forsøgte at dæmpe sin ru, dybe stemme til en hvisken.

„Er datteren med?“ Fru Holst saa ikke op.

„Ja — med stok.“ —

„De har virkelig ret, Doktor, her er vidunderligt, vid—under—ligt!“

Etatsraadinden hilste damerne med en hovedbøjning og slog parasolen sammen:

„Og saa den duft!“

„Ja, men Napoleon har jo ogsaa sagt,“ doktoren havde ranket sig i stolen, „bind mig for øjnene og før mig verden rundt, paa duften skal jeg vide, naar jeg kommer til Corsica.“

Fru Holst bøjede sig frem og hviskede med øjnene i sytøjet:

„Den historie kan han formelig faa fart paa.“

Frøken Bjerre holdt haanden for munden:

„Ja, øvelse gør jo saa meget.“

Etatsraadinden havde hørt interesseret paa doktoren, og han føjede glad til:

„Ja, det sagde Napoleon.“

Etatsraadinden og datteren havde taget plads paa to Southampton-stole ved siden af doktoren. Den unge pige havde slaaet fodstykket ned, inden hun satte sig, men fru'en lagde sig mageligt tilbage og strakte sorgløst sine højvristede fødder ud i rummet.

Datterens øjne gled langsomt hen over den yppige skikkelse og fæstede sig fjendtligt ved de spidse sko og silkebroderede strømper.

Etatsraadinden spillede med fødderne inde i det tynde safian:

„Saa—aa, Magda, hvad er der nu galt igen!“

Frøken Magda blev rød og tog øjnene til sig:

„Jeg maa ind. Jeg er ikke færdig med stilen. Det er i dag abbé'en kommer.“

„Ush — du med din stil og din abbé“.

Frøken Magda trak let paa skuldrene og forsvandt ind i hotellet.

Etatsraadinden gabede, saa over imod bjergene, saa ned ad platanalléen, saa over paa de to damer og gabede igen. Man hørte moskitoerne surre og Frøken Bjerres stramejtaal, hver gang den brød igennem tøjet og svingede ud i luften.

„There she is!“

Det blev sagt af en dyb mandsstemme paa balconen over solsejlet.

„Sie kommt, sie kommt — —“ den lille Schweizeropvarter var dukket frem fra det røde forhæng foran spisesalen; han vinkede ivrigt ind med den ene arm, og portieren tørnede ud i et spring.

Doktorens avis gled ned paa gruset, og det var,

som der tændtes lys i hans øjne, da han saa hen ad vejen.

Frøken Bjerre tog lorgnetten paa, og Fru Holst vinkede med sit broderi.

Den, der som i et brændglas fangede alles blikke, var en ganske ung pige i hvid flonelsdragt, med florentinerhat over sorte fletninger; hun hang ved en høj, rødhaaret og rødhudet herres arm og tog to hoppende trin for hver gang, han log et.

„Go'morn! Go'morn!“

Hun svingede med sin sommerfuglecatcher, og hendes sorte øjne var sørgmodige og straalende, som havde de „drukket af solen og badet sig i natten“.

„Har De fanget no'en?“

Fru Holst talte højt og rigtig tydeligt dansk og nikkede energisk hen mod catcheren.

„Nix!“ den unge pige spilede fingrene ud.

„Det gør mig saa ondt at høre!“ Frøken Bjerre kunde pænt lærerindeengelsk.

„Det er Onkel Harolds skyld!“ Der var en syngen i cadencen, der røbede New York-amerikanerinden:

„Sommerfuglene er bange for ham. Det kan ikke nytte, at jeg siger til dem, at han er en onkel, de, tror, at han er en græshoppe.“

„Well,“ den rødhaarede gentleman havde taget plads og strakt benene langt ud fra sig, „vi kan jo ikke være sommerfugle alle sammen!“

Let som et snefnug satte den unge pige sig paa doktorens knæ, saa ham indtrængende ind i øjnene og sagde paa ubehjælpsomt yankee-fransk:

„Jeg *har* været paa bjerget, Mr. Doktor! Helt, helt til toppen! Og vi mødte bandittoen, og han saa slet ikke styg ud. Han sagde, at han vilde elske os og være vor ven for hele tiden.“

„*Din* ven!“

„Ja, *min* Ven for hele tiden! Var det ikke venligt?“

„Naa—aa,“ sagde doktoren og var bange for at røre sig, „det vil vi jo alle sammen gerne!“

Etatsraadinden havde bøjet sig frem, hendes øjne havde faaet et grønligt skær. Hun klappede i hænderne:

„Bravo, Doktor! Bravo! De opper Dem!“

Miss Helen Murner sprang op og vendte sig imod hende. Hun talte sit modersmaal og saa ivrig ud.

„Oh, Madame, De ved ikke, hvor De og Deres datter pyntede paa det alt sammen! Da vi var naaet til toppen og saa ned, lyste De imellem de kedelige graa oliven som et par sjældne skønne blomster. Onkel Harold ønskede blot, at han havde haft sine vandfarver.“

Etatsraadindens øjne blev igen blaa, og hendes stærke hvide tænder skinnede i et stort spørgende smil hen imod amerikaneren.

Han bukkede avtomatisk:

„Det er sandt! Det er sandt!“

Nu lød der stemmer og latter fra vejen, der førte ind til Ajaccio, og et par unge herrer kom rask hen imod hotellet.

„Vi har været i frugthallen,“ raabte den ene i

nogen afstand og løftede et net med mandariner og blaa druer. Han var lille, mørk, lidt jødisk med altfor bevægelige træk. „God morgen!“

„God morgen, Berner! God morgen, Mr. Berner!“

„Vi havde Deres protegé med, Doktor, det var ustyrlig grinagtigt! Miss Murner, De maa spise; de er købt til Dem.“

„Sø—ren—sen?“ spurgte doktoren. „Hvad gør han alene i byen?“

„Han ekviperer sig. Han siger, at hans tøj er for varmt, og det vil jeg godt tro: Det er en ren komedie med ham! Han ser ude fra gaden, hvad han vil have; saa gaar han ind og tager det frem, rækker en finger i vejret og ser spørgende paa ekspedienten; det betyder: En franc? De svarer paa samme maade. Naar han synes, der kommer for mange fingre op, siger han: „saa ka' det vær' det samme,“ og traver ugenert ud igen. De kalder ham „den uhøflige englænder“. Jeg spurgte hos Burats, hvorfor de havde givet ham det navn. „Jo, for han siger ikke en gang „bon jour“; det gør dog de andre.“

Han vendte sig imod Miss Helen og gav hende samme beretning paa flydende engelsk.

„Hvem er den Sørensen?“ spurgte etatsraadinden og vendte sig mod Berners ledsager, en ung solbrændt landmand.

„Det er en gaardmandssøn fra doktorens egn, som doktoren har faaet herved, fordi der er brystsyge i familien — flere søskende er nok døde. Jeg tror sku ikke, at *han* fejler noget.“

„Der kommer han,“ Berner gned sig i hænderne; „nu skal De høre! Nu skal De bare høre!“

Alle saa ind imod byen, hvor en stor blond fyr kom sorgløst slentrende. Han havde nogle pakker under armen og en lille pibe i den ene mundvig.

„Han har dejligt haar!“ Etatsraadinden vendte sig til Miss Murner.

„Ja, som en Viking!“

„God morgen, Sørensen!“ Doktoren nikkede faderligt.

„God morgen!“ Sørensen lettede lidt paa huen.

„Naa, fik De sokkerne?“ Berner læspede af iver.

Sørensen saa ned paa ham, som en grand danois paa en grævling.

„Naa — fik De dem?“

„Tak, jeg plejer at faa, hvad jeg skal ha’.“

I det samme ringede table d'hôte-klokken, og alle rejste sig. Sørensen saa sig om i kredsen med et drengagtigt skælmsk blink i øjnene og stak piben i lommen:

„Nu skal vi ind i salleamanger!“

Berner vrinskede af latter og forklarede Miss Helen, at saadan udtalte han „salle à manger“, for „saadan stod der over døren“.

Middagen paa Hotel Ajaccio var dagens tyngdepunkt. Spisesalen var hotellets hyggeligste rum; og medens frokosten gjerne bestod af garnerede levninger, var dineren god og solid. Alene retternes antal fremkaldte hos de danske en vis middagsselskabsstemning.

Etatsraadinden udslyngede stimulerende bemærk-

ninger paa langs ad bordet og henvendte sig uforfærdet selv til de mest tilknappede englændere.

Datteren tog nu og da et nap i hendes silkeærme; men hun trak det utaalmodigt til sig og sagde uden at dæmpe stemmen:

„Lad mig være, Magda! Jeg vil sige, hvad jeg vil!“

Etatsraadinden tilstod for sig selv, at aldrig havde hun maattet kæmpe haardere for den centrumsstilling, som tilkom hende; og selv naar hun havde faaet tre, fire herrer ind i et causerende haandgemæng, havde hun en fornemmelse, som om de samtidig sad og regnede med 1 op og 2 i mente. Stadig gled deres øjne bort fra hende og hen imod bordets anden ende.

Der — imellem doktoren og amerikaneren — sad Miss Helen; ligeoverfor Fru Holst og Frk. Bjerre.

Miss Helen var i vinterens løb gentagne gange blevet opfordret til at flytte ned til de unge, men hun svarede hver gang, at hun holdt af sine „gamle folk“ og vilde aldrig forlade dem.

Hun talte dansk med Fru Holst, drillede sin onkel og fik doktoren til at glemme alle vanskeligheder ved at finde paa.

De sad og blev unge i øjnene og syntes, at de overgik sig selv i muntert vid og var stolte over, at Miss Helen var deres.

Undertiden sad hun helt stille og saa ned for sig, og øjenvipperne laa som mørke skygger paa de skønne hvide kinder. Saa kunde selv etatsraadinden blive aandsfraværende. Der var noget betagende ved denne

lille myge skikkelse, saa fin i linjerne, saa barneung og dog saa helt ud kvindelig.

Hun bar en hvid kjole af tyndt blødt silkestof, som man ser det i indiske shawler. Etatsraadinden lagde uvilkaarligt haanden mod sit eget korsetpanser, medens hendes agtpaagivende øjne fulgte, hvorledes hvert af den unge piges aandedræt sporedes gennem hele legemet og bevægede kjolens lette stof.

I den dybe udskæring sad to dybrøde, fuldt ud-sprungne roser.

Etatsraadinden sukkede og lod med en følelse af modløshed sit blik glide bordet rundt. Det standsede ved jyden; og nu var det hende, der greb fat i datteren.

„Se ham!“ hviskede hun.

Den unge mand sad med begge hænder hvilende paa dugen, gaflen i den ene, kniven i den anden; det var, som havde hans blik fanget et fata morgana, der havde draget sjælen bort fra legemet. Han sad ubevægelig, bleg; men i hans stærke blaa øjne gnistrede det som fra et baal.

Etatsraadinden fulgte retningen af hans blik. Naturligvis, det var hende — Missen — han saa paa!

Og hun?

Var det ikke, som roserne paa hendes bryst steg og sank hurtigere end før? Hun havde bøjet hovedet, og hendes haand legede med et eller andet paa dugen. Skulde det være de blaa ildøjne, der holdt hende fast?

Gæsterne rejste sig, efterhaanden som de blev færdige. Miss Helen og hendes onkel var de første.

De gik ind i den tilstødende salon, et firkantet rum med lænestole omkring et rundt bord. Efterhaanden kom flere til.

Berner beundrede Miss Helens roser og mente, at hun efterlod en formue hos gartneren paa bjerget.

„Ja — men i dag var han ikke hjemme. Det let-sindige menneske! Og saa stjal Rossina en hel buket til mig. Er de ikke smukke?“

„Dejlige! Maa man lugte?“

„Ja — ganske fint! Ikke snuse al duften af dem.“

Hun havde talt stakato; og medens Berner bøjede sig over roserne, saa hun sky hen imod døren til spisesalen.

Hun vidste det, hun følte det paa sig; der stod han — vikingen.

Han gik som en søvngænger lige hen imod hende.

„Jeg vil ogsaa!“

„Hvad siger han?“ Hun saa angst op paa Berner.

„Han vil ogsaa lugte til roserne,“ forklarede Berner overbærende.

„Nej!“ Hun skød en lænestol imellem sig og den unge mand. „Nej — vikingen maa ikke.“

Men han skubbede stolen bort, som var den af papir, og fulgte hende med blikket stift imod blomsterne.

Hun trak den næste stol frem og den næste og den næste. Saaledes blev de ved bordet rundt.

Man havde samlet sig i en halvkreds og saa paa legen.

Berner klappede i hænderne:

„Bravo, bravo, der er kommet liv i bersærken!“
Frøken Bjerre havde sat lorgnetterne paa og
hviskede til Fru Holst:

„Det er som en faun efter en nymfe!“

Frøken Magda rynkede brynene og satte en hjørnetand i underlæben. Etatsraadindens næseflige spilede sig ud. Hun lignede en jagthund, der vejrer.

Da Miss Helen havde brugt alle stolene som barrikader, der en for en var blevet kastet til side, var hun naaet rundt til den brede dør, gennem hvilken stuen om dagen fik sit eneste lys.

Uden at gøre sig noget klart, uden at tænke paa sin tynde klædning eller aftenluften, som var hende strængt forbudt, eller den tvivlsomme forbedring i situationen, skød hun dørens fløje op og flygtede ud i det frie.

Hendes forfølger fulgte efter.

Ogsaa tilskuerne glemte hoste, slim i lungerne og forsigtighed. De vrimlede ud, alle — om det saa var doktoren med sin bronchit.

Vejen laa i det hvideste sølvlysende maaneskin, kun brudt af træernes mørke skygger.

Miss Helen fløj hen ad den som en af Dianas nymfer, jaget af de tunge fodtrin, som vandt nærmere og nærmere ind paa hende.

Hun løb og løb og syntes, at hun kunde høre sit hjærte som hammerslag. Uafbrudt sagde det inde i hende med en mekanisk stemme, der slet ikke var som noget, der hørte hende til:

Hvis han fanger mig, saa kysser han mig! Hvis han fanger mig, saa kysser han mig!

Et par hundrede fod fra hotellet stod en enlig palme. Da hun naaede den, følte hun, at hans haand rørte ved hende.

Hun slyngede sin arm om palmestammen, drejede hurtig rundt og begyndte at løbe tilbage.

Det kom hendes forfølger uventet, og hun fik lidt forspring; men snart hørte hun igen hans pustende aandedræt lige bag sig, og hun følte hans øjne brænde mod sin ryg.

Nu saa hun alle de mørke skikkelser udenfor hotellet og hørte Berners støjende stemme.

Hun knugede haanden mod hjertet og sagde til sig selv, at det hele var spøg; hun kunde jo blot standse og sige et eller andet muntert.

Men nej — han vilde jo ikke forstaa det. Og de øjne! Nej, hun maatte, *maatte* slippe fra ham!

Det sidste stykke var det, som hun ikke følte sit legeme, kun dette ubestemte, der jog hende. Hun vidste ikke af sig selv, før hun med et lille gisp laa imod etatsraadindens varme pulserende bryst.

Da hun vendte sig om, stod vikingen og saa ned paa hende.

Hun lænede sig tilbage imod etatsraadinden, saa op i de stærke blaa øjne, der var over hendes, og hviskede med læber, der skælvede som et barns, der kæmper imod graad: „Saa kys dem da!“

Berner skræppede op:

„Det var jo slet ikke det, det drejede sig om! Han skulde jo bare . . .“

Pludselig tav han. Den unge bondekarl bøjede sit store blonde hoved ned over den lille hvidklædte skikkelse, og varsomt — som en arbejdsnæve fatter om en spæd barnehaand — kyssede han de to røde roser. Først den ene og saa den anden.

Med et dybt suk, der lød som suget i en elv, vendte han sig bort og gik ind i forhallen.

„Hvad Fa'n!“ Berner stirrede maalløst efter ham. „Forstaar han engelsk?“

„Naturligvis!“ Etatsraadinden saa indigneret ud. „Naar man er forstaaende, forstaar man, selv om man ikke forstaar!“

Men da alle var gaaet ind, stod den gamle doktor endnu med bart hoved i aftenbrisen og nikkede tanke- tungt hen for sig:

Napoleon havde nu ret med den duft! Aldrig vilde Sørensen have gjort de' her hjemme i Skærum!

INDHOLD

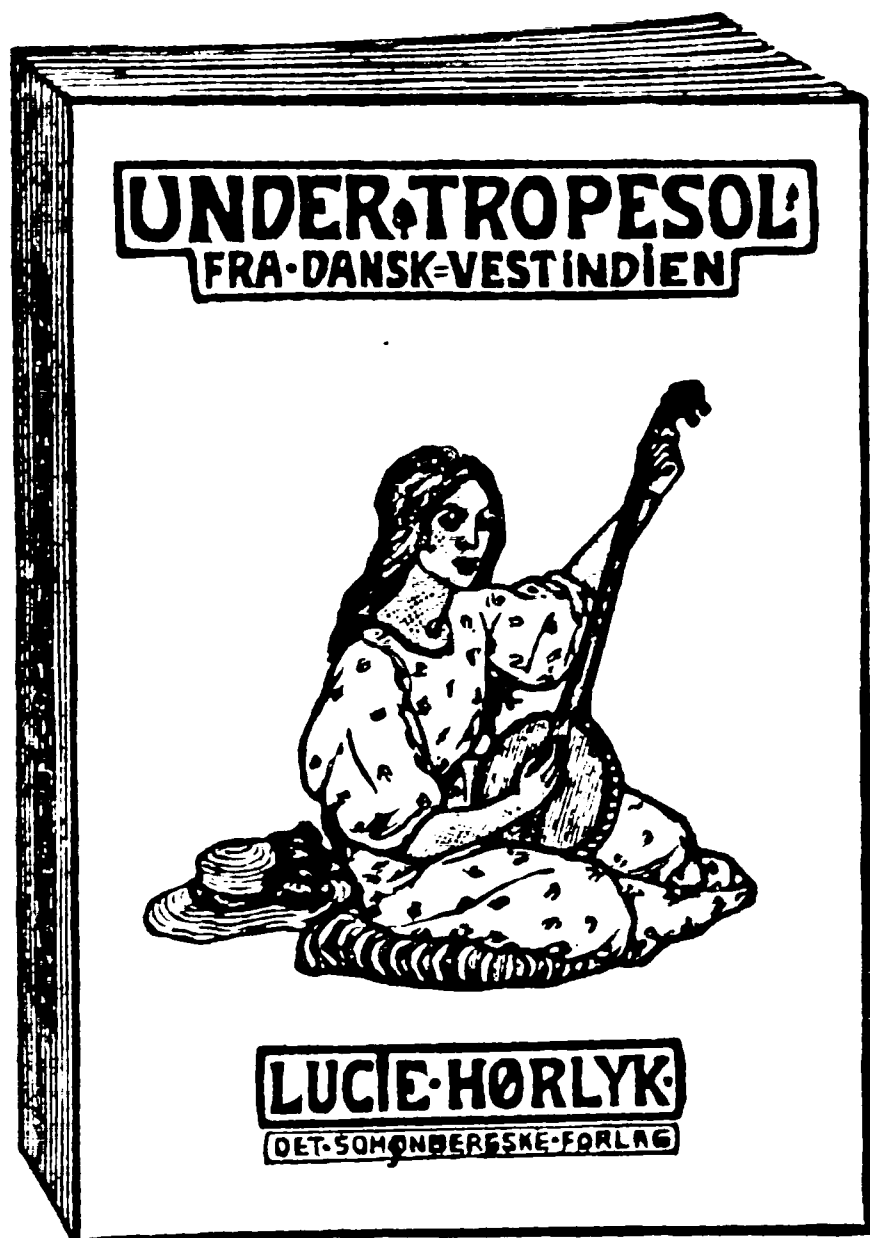
SOMMER	5
ORKANEN	33
OVER ATLANTEN	57
DE TRE SØSTRE	73
HUN VAR HVID	105
DEN DUFT	121

Af ovenstaaende Fortællinger har „Hun var hvid“ været optaget i Tilskueren 1902, „De tre Søstre“ i Vintersol og „Over Atlanten“ i Berl. Tidende.

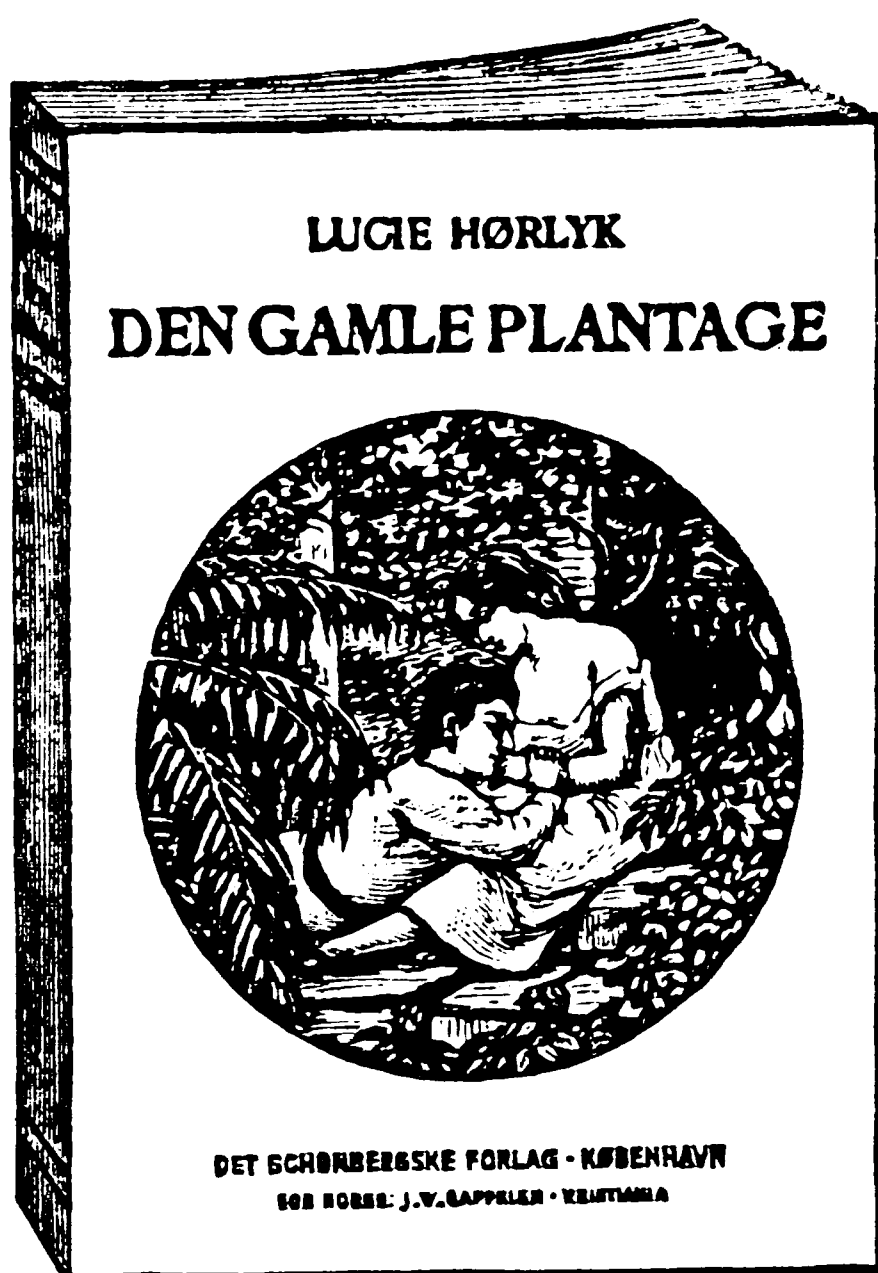

Forf. skildrer med stilfærdig og fast Kunst. — Man mærker, hun kender det Land, hun taler om. — Karakterskildringen her er lige saa klog som kraftig; man overbevises fuldkomment. — V. R. i „København“. (3.00, ib. 4.75).

„Med denne Bog“, skriver K.-V. i en Generalkorrespondance, „er Fru Hørlyk ubestridelig naaet frem i første Række af vore kvindelige Forf., oven i Købet med et Særpræg, som gør, at næppe nogen anden kan jævnføres med hende.“ (3.50, ib. 5.25.)

Atter i Aar har Fru Hørlyk udsendt en underholdende og livlig Fortælling fra Vestindien. Den har straks vundet Publikums Opmærksomhed. 2. Oplag foreligger allerede. (260 Sider — Pris 4.00, ib. 5.75.)

